

Zbornik sudske prakse

PRESUDA OPĆEG SUDA (četvrto vijeće)

16. ožujka 2022. *

„Zajednička vanjska i sigurnosna politika – Mjere ograničavanja protiv Sirije – Zamrzavanje financijskih sredstava – Pogreške u ocjeni – Kriterij vodeće poslovne osobe koja djeluje u Siriji – Predmnjeva povezanosti sa sirijskim režimom – Obaranje predmnjeve”

U predmetu T-249/20,

Abdelkader Sabra, sa stalnom adresom u Bejrutu (Libanon), kojeg zastupaju M. Lester, QC, i A. Bradshaw, *solicitor*,

tužitelj,

protiv

Vijeća Europske unije, koje zastupaju T. Haas i V. Piessevaux, u svojstvu agenata,

tuženik,

povodom zahtjeva koji se temelji na članku 263. UFEU-a i kojim se traži poništenje Provedbene odluke Vijeća (ZVSP) 2020/212 od 17. veljače 2020. o provedbi Odluke 2013/255/ZVSP o mjerama ograničavanja protiv Sirije (SL 2020., L 43 I, str. 6.), Provedbene uredbe Vijeća (EU) 2020/211 od 17. veljače 2020. o provedbi Uredbe (EU) br. 36/2012 o mjerama ograničavanja s obzirom na stanje u Siriji (SL 2020., L 43 I, str. 1.), Odluke Vijeća (ZVSP) 2020/719 od 28. svibnja 2020. o izmjeni Odluke 2013/255/ZVSP o mjerama ograničavanja protiv Sirije (SL 2020., L 168, str. 66.) i Provedbene uredbe Vijeća (EU) 2020/716 od 28. svibnja 2020. o provedbi Uredbe (EU) br. 36/2012 o mjerama ograničavanja s obzirom na stanje u Siriji (SL 2020., L 168, str. 1.), u dijelu u kojem se ti akti odnose na tužitelja.

OPĆI SUD (četvrto vijeće),

u sastavu: S. Gervasoni, predsjednik, R. Frenco i J. Martín y Pérez de Nanclares (izvjestitelj), suci,

tajnik: M. Zwozdziak-Carbonne, administratorica,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 16. rujna 2021.,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: engleski

Presudu

I. Okolnosti spora i činjenice nastale nakon podnošenja tužbe

- 1 Tužitelj Abdelkader Sabra poslovni je čovjek sa sirijskim i libanonskim državljanstvom.
- 2 Snažno osuđujući nasilnu represiju nad mirnim prosvjedima u Siriji i pozivajući sirijske vlasti da se suzdrže od primjene sile, Vijeće Europske unije donijelo je na temelju članka 29. UFEU-a Odluku 2011/273/ZVSP od 9. svibnja 2011. o mjerama ograničavanja protiv Sirije (SL 2011., L 121, str. 11.). Uzimajući u obzir ozbiljnost situacije, Vijeće je uvelo embargo na oružje, zabranu izvoza opreme koja se može koristiti za unutarnju represiju, ograničavanje prihvata u Europsku uniju kao i zamrzavanje financijskih sredstava i gospodarskih izvora određenih osoba i subjekata odgovornih za nasilnu represiju protiv sirijskog civilnog stanovništva.
- 3 Imena osoba odgovornih za nasilnu represiju protiv civilnog stanovništva u Siriji kao i fizičkih i pravnih osoba i subjekata koji su s njima povezani navedena su u Prilogu Odluci 2011/273. Na temelju članka 5. stavka 1. te odluke, Vijeće može, na prijedlog države članice ili visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, izmijeniti taj prilog. Tužiteljevo ime nije se navodilo u tom prilogu prilikom donošenja predmetne odluke.
- 4 Budući da neke mjere ograničavanja protiv Sirijske Arapske Republike ulaze u područje primjene UFEU-a, Vijeće je na temelju članka 215. stavka 2. UFEU-a donijelo Uredbu (EU) br. 442/2011 od 9. svibnja 2011. o mjerama ograničavanja s obzirom na stanje u Siriji (SL 2011., L 121, str. 1.). Sadržaj te uredbe u bitnome je istovjetan sadržaju Odluke 2011/273. Popis osoba, subjekata i tijela koji se smatraju odgovornima za predmetnu represiju ili povezanim s osobama odgovornima za tu represiju, a koji se nalazi u Prilogu II. navedenoj uredbi, istovjetan je popisu koji se nalazi u Prilogu Odluci 2011/273. U skladu s člankom 14. stavcima 1. i 4. Uredbe br. 442/2011, kada Vijeće odluči primijeniti mjere ograničavanja predviđene tom uredbom prema određenoj fizičkoj ili pravnoj osobi, subjektu ili tijelu, ono tada pristupa izmjeni Priloga II. i ustro redovito ispituje popis koji se u njemu nalazi, najmanje svakih dvanaest mjeseci.
- 5 Vijeće je u Odluci 2011/782/ZVSP od 1. prosinca 2011. o mjerama ograničavanja protiv Sirije i stavljanju izvan snage Odluke 2011/273 (SL 2011., L 319, str. 56.) smatralo da je s obzirom na ozbiljnost situacije u Siriji bilo potrebno uvesti dodatne mjere ograničavanja. Radi jasnoće, mjere koje su uvedene Odlukom 2011/273 i dodatne mjere objedinjene su u jednom pravnom instrumentu. Člankom 18. Odluke 2011/782 propisuju se ograničenja u pogledu prihvata na područje Unije osoba čija se imena nalaze u Prilogu I., a njezinim člankom 19. propisuje se zamrzavanje financijskih sredstava i gospodarskih izvora osoba i subjekata čije se ime nalazi u prilogima I. i II.
- 6 Uredba br. 442/2011 zamijenjena je Uredbom Vijeća (EU) br. 36/2012 od 18. siječnja 2012. o mjerama ograničavanja s obzirom na stanje u Siriji i o stavljanju izvan snage Uredbe br. 442/2011 (SL 2012., L 16, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 18., svezak 10., str. 205. i ispravak SL 2018., L 190, str. 20.).
- 7 Odluka 2011/782 zamijenjena je Odlukom Vijeća 2012/739/ZVSP od 29. studenoga 2012. o mjerama ograničavanja protiv Sirije i stavljanju izvan snage Odluke 2011/782 (SL 2012., L 330, str. 21.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 18., svezak 11., str. 258.), koja je i

sama zamijenjena Odlukom Vijeća 2013/255/ZVSP od 31. svibnja 2013. o mjerama ograničavanja protiv Sirije (SL 2013., L 147, str. 14.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 18., svezak 15., str. 277. i ispravak SL 2018., L 190, str. 20.).

- 8 Vijeće je 12. listopada 2015. donijelo Odluku (ZVSP) 2015/1836 o izmjeni Odluke 2013/255 (SL 2015., L 266, str. 75. i ispravak SL 2016., L 336, str. 42.). Istog je dana Vijeće donijelo Uredbu (EU) 2015/1828 o izmjeni Uredbe br. 36/2012 (SL 2015., L 266, str. 1.).
- 9 U skladu s uvodnom izjavom 6. Odluke 2015/1836, „Vijeće je ocijenilo kako [je], zbog stroge kontrole koju sirijski režim izvršava nad gospodarstvom, unutarnji kadar vodećih poslovnih osoba koje djeluju u Siriji [mogao] svoj položaj zadržati samo održavajući blisku suradnju s režimom i uz njegovu potporu te imajući utjecaj u njemu” i „Vijeće smatra da bi trebalo predvidjeti mjere ograničavanja kako bi se uvela ograničenja prihvata te zamrznula sva financijska sredstva i gospodarski izvori koji pripadaju tim vodećim poslovnim osobama koje djeluju u Siriji, koje je identificiralo Vijeće i koje su navedene u Prilogu I., ili su u njihovu vlasništvu, drže ih ili su pod njihovom kontrolom, kako bi ih se spriječilo u pružanju materijalne ili financijske potpore režimu te kako bi se njihovim utjecajem povećao pritisak na režim da promijeni svoje politike represije”.
- 10 Tekst članka 27. i 28. Odluke 2013/255 izmijenjen je Odlukom 2015/1836. Otad ti članci predviđaju ograničenja ulaska ili provoza preko državnih područja država članica, kao i zamrzavanje financijskih sredstava „vodećim poslovnim osobama koje djeluju u Siriji” osim „ako postoji dovoljno informacija o tome da [te osobe] nisu, ili da više nisu, povezane s režimom ili da na njega ne utječu ili ne predstavljaju stvaran rizik izbjegavanja”.
- 11 Uredbom 2015/1828 izmijenjen je, među ostalim, tekst članka 15. Uredbe br. 36/2012 kako bi se u njega uključili novi kriteriji za uvrštavanje koji su definirani Odlukom 2015/1836 i uneseni u Odluku 2013/255.
- 12 Provedbenom odlukom Vijeća (ZVSP) 2020/212 od 17. veljače 2020. o provedbi Odluke 2013/255 (SL 2020., L 43 I, str. 6.) i Provedbenom uredbom Vijeća (EU) 2020/211 od 17. veljače 2020. o provedbi Uredbe br. 36/2012 (SL 2020., L 43 I, str. 1.) (u daljnjem tekstu zajedno: prvotni akti) tužiteljevo je ime uvršteno u redak 293. popisa navedenog u odjeljku A. (Osobe) Priloga I. Odluci 2013/255 i redak 293. popisa navedenog u odjeljku A. (Osobe) Priloga II. Uredbi br. 36/2012 (u daljnjem tekstu zajedno: predmetni popisi).
- 13 S jedne strane, u rubrici „Podaci o identitetu” koji su uvršteni na predmetne popise navodi se da je tužitelj muškog spola, ima sirijsko i libansko državljanstvo te da je rođen 14. rujna 1955. Usto, u tim se popisima u odnosu na njegovu funkciju navodi da je „vlasnik društva Sabra Maritime Agency, voditelj sirijsko-turskog poslovnog vijeća, osnivački partner društva Phoenicia Tourism Company [i] predsjednik komore za pomorsku plovidbu u Siriji”. Naposljetku, u tim se popisima u okviru podataka o „[r]odbin[i]/poslovni[m] suradnici[ma]/subjekti[ma] ili partneri[ma]/vez[ama]” navode „Phoenicia Tourism Company [LLC]” i „Sabra Maritime Agency”.
- 14 S druge strane, razlozi za uvrštenje tužiteljeva imena na predmetne popise glase kako slijedi:

„Vodeća poslovna osoba koja djeluje u Siriji i ima raznovrsne gospodarske interese, posebice u pomorskom i turističkom sektoru. Kao jedan od glavnih brodarskih magnata i bliski poslovni suradnik Ramija Makhloufa (pobornik režima i bratić Bashara al-Assada), Abdelkader Sabra pruža financijsku i gospodarsku potporu sirijskom režimu, među ostalim putem offshore

društava. Abdelkader Sabra ujedno ostvaruje korist od svojih veza s režimom zahvaljujući kojima je proširio svoje aktivnosti u sektoru nekretnina. Umiješan je i u pranje novca i komercijalne aktivnosti kojima se podupiru sirijski režim i suradnici tog režima.”

- 15 Dopisom od 16. ožujka 2020. tužitelj je od Vijeća zatražio da mu ono dostavi, među ostalim, preslike svih informacija i elemenata kojima se potkrepljuje uvrštenje njegova imena na predmetne popise.
- 16 U odgovoru na tužiteljev dopis naveden u točki 15. ove presude, Vijeće mu je 6. travnja 2020. dostavilo dokument pod oznakom WK 1755/2020 INIT od 12. veljače 2020., koji sadržava dokaze koji idu u prilog razlozima za uvrštenje njegova imena na predmetne popise.
- 17 Dopisom od 4. svibnja 2020. tužitelj je podnio očitovanje na odluku o uvrštenju svojeg imena na predmetne popise na temelju prvotnih akata te je od Vijeća zatražio uklanjanje svojeg imena s navedenih popisa.
- 18 Vijeće je 28. svibnja 2020. donijelo Odluku (ZVSP) 2020/719 o izmjeni Odluke 2013/255 (SL 2020., L 168, str. 66.) i Provedbenu uredbu (EU) 2020/716 o provedbi Uredbe br. 36/2012 (SL 2020., L 168, str. 1.) (u daljnjem tekstu zajedno: akti o zadržavanju). Na temelju Odluke 2020/719 primjena Odluke 2013/255 produljena je do 1. lipnja 2021. Tužiteljevo ime zadržano je u retku 293. predmetnih popisa na temelju razloga istovjetnih onima koji su utvrđeni u prvotnim aktima.
- 19 Dopisom od 2. lipnja 2020. Vijeće je obavijestilo tužitelja o svojoj odluci da zadrži njegovo ime na predmetnim popisima na temelju akata o zadržavanju. Usto, Vijeće ga je obavijestilo da još uvijek proučava očitovanja i dokumentaciju koju mu je tužitelj podnio u svojem dopisu od 4. svibnja 2020. (vidjeti točku 17. ove presude), što je, prema mišljenju Vijeća, zahtijevalo nekoliko radnih tjedana s obzirom na brojne tužiteljeve argumente u potporu njegovu zahtjevu kao i velik broj popratnih dokumenata.

II. Postupak i zahtjevi stranaka

- 20 Tužbom podnesenom tajništvu Općeg suda 28. travnja 2020. tužitelj je pokrenuo ovaj postupak kojim se zahtijeva poništenje prvotnih akata, u dijelu u kojem se ti akti odnose na njega.
- 21 Zasebnim aktom podnesenim 10. lipnja 2020. tajništvu Općeg suda tužitelj je na temelju članka 86. Poslovnika prilagodio tužbu, tako da obuhvaća i poništenje akata o zadržavanju u dijelu u kojem se ti akti odnose na njega.
- 22 Dana 23. srpnja 2020. Vijeće je tajništvu Općeg suda podnijelo odgovor na tužbu, kojim se odgovara i na podnesak kojim se prilagođava tužba.
- 23 Replika i odgovor na repliku podneseni su 6. listopada odnosno 19. studenoga 2020.
- 24 Pisani dio postupka zatvoren je 19. studenoga 2020.
- 25 U okviru mjera upravljanja postupkom predviđenih člankom 89. stavkom 3. točkom (d) Poslovnika, Opći je sud 9. lipnja 2021. zatražio od stranaka da podnesu određene dokumente. Stranke su postupile u skladu sa zahtjevom za podnošenje dokumenta u za to određenom roku.

- 26 Tužitelj je u skladu s člankom 66. Poslovnika 6. rujna 2021. podnio obrazloženi zahtjev kojim je zatražio da se sadržaj određenih dokumenta priloženih tužbi kao i određene točke tužbe i odgovora na tužbu ne navedu u javno dostupnim dokumentima koji se odnose na taj predmet. Tužitelj je na raspravi potvrdio da je njegov zahtjev za isključivanje pristupa javnosti u odnosu na određene podatke ograničen na dokumente i točke navedene u dopisu od 6. rujna 2021., što je uneseno u zapisnik s rasprave.
- 27 Na raspravi održanoj 16. rujna 2021. saslušana su izlaganja stranaka i njihovi odgovori na pitanja Općeg suda.
- 28 Tužitelj od Općeg suda zahtijeva da:
- poništi prvotne akte i akte o zadržavanju (u daljnjem tekstu zajedno: pobijani akti) u dijelu u kojem se odnose na njega,
 - naloži Vijeću snošenje troškova.
- 29 Vijeće od Općeg suda zahtijeva da:
- odbije tužbu,
 - naloži tužitelju snošenje troškova,
 - podredno, u slučaju da Opći sud poništi mjere ograničavanja donesene protiv tužitelja, naloži da učinci Odluke 2020/719 ostaju na snazi u dijelu u kojem se odnose na tužitelja dok ne stupi na snagu djelomično poništenje Provedbene uredbe 2020/716.

III. Pravo

A. Dopuštenost priloga zahtjevu za dodatno vrijeme izlaganja koji je podnio tužitelj

- 30 Dopisom od 7. rujna 2021. tužitelj je od Općeg suda zatražio da mu odobri dodatno vrijeme izlaganja tijekom rasprave 16. rujna 2021. U okviru tog zahtjeva tužitelj je priložilo dva dopisa koja je uputio Vijeću, prvi od 8. ožujka 2021. i drugi od 9. lipnja 2021.
- 31 Podnošenje tih priloga ne može se podvesti pod članak 85. stavak 3. Poslovnika, kojim se propisuje da glavne stranke mogu samo iznimno podnositi dokaze i stavljati dokazne prijedloge i prije zatvaranja usmenog dijela postupka ili prije odluke Općeg suda o neprovođenju usmenog dijela postupka, pod uvjetom da opravdaju kašnjenje u podnošenju takvih dokaza odnosno stavljanju dokaznih prijedloga. Naime, s jedne strane, tužitelj u svojem dopisu od 7. rujna 2021. ne navodi da je namjeravao podnijeti dopise od 8. ožujka i od 9. lipnja 2021. u skladu s tom odredbom i, s druge strane, ne iznosi nikakvo opravdanje za njihovo zakašnjelo podnošenje.
- 32 Stoga dopise od 8. ožujka i 9. lipnja 2021. priložene zahtjevu za dodatno vrijeme izlaganja tužitelja valja odbaciti kao nedopuštene.

B. Meritum

- 33 U prilog svojoj tužbi tužitelj ističe jedan tužbeni razlog, koji se temelji na pogrešnoj ocjeni činjenica.
- 34 Tužitelj u biti tvrdi da trenutno nije vodeća poslovna osoba koja djeluje u Siriji, da nije povezan sa sirijskim režimom, da nije dio uskog kruga vodećih poslovnih osoba koje djeluju u Siriji, kako je definirano u uvodnoj izjavi 6. Odluke 2015/1836, te da ne pruža materijalnu ili financijsku potporu sirijskom režimu, bilo posredstvom društava sa sjedištem u inozemstvu ili na bilo koji drugi način.
- 35 Vijeće osporava tužiteljeve argumente i u biti tvrdi da dokazi sadržani u dokumentu WK 1755/2020 INIT i u dokumentu pod oznakom WK 7118/2020 INIT od 23. srpnja 2020. dokazuju da je tužitelj vodeća poslovna osoba koja djeluje u Siriji. Vijeće u tom pogledu osporava argumente koje tužitelj podnosi kako bi oborio predmnjevu povezanosti između njega i sirijskog režima. Naposljetku, Vijeće smatra da tužitelj podupire sirijski režim i ostvaruje korist od njega.

1. Uvodna razmatranja

- 36 Valja podsjetiti na to da djelotvornost sudskog nadzora koju jamči članak 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima zahtijeva, među ostalim, da se sud Unije uvjeri da se odluka kojom su donesene ili zadržane mjere ograničavanja, a koja se na dotičnu osobu ili subjekt osobno odnosi, temelji na dovoljno čvrstoj činjeničnoj osnovi. To podrazumijeva provjeru navedenih činjenica u obrazloženju kojim se podupire ta odluka, što znači da sudski nadzor nije ograničen na ocjenu apstraktne vjerojatnosti navedenih razloga, nego se odnosi na pitanje jesu li ti razlozi, ili barem jedan od njih za koji se smatra da je sam po sebi dovoljan da se na njemu temelji ta odluka, dovoljno dokazani (presuda od 18. srpnja 2013., Komisija i dr./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P i C-595/10 P, EU:C:2013:518, t. 119.).
- 37 Na sudu je Unije da provede to razmatranje i da zahtijeva, ako je potrebno, da nadležno tijelo Unije podnese informacije ili dokaze, povjerljive ili ne, relevantne za takvo ispitivanje (vidjeti presudu od 18. srpnja 2013., Komisija i dr./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P i C-595/10 P, EU:C:2013:518, t. 120. i navedenu sudsku praksu).
- 38 Naime, u slučaju osporavanja, na nadležnom je tijelu Unije da utvrdi osnovanost razloga iznesenih protiv dotične osobe ili subjekta, a ne na potonjima da pruže negativan dokaz o neosnovanosti navedenih razloga (presuda od 18. srpnja 2013., Komisija i dr./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P i C-595/10 P, EU:C:2013:518, t. 121.).
- 39 U tu svrhu, nije potrebno da spomenuto tijelo podnese sudu Unije sve informacije i dokaze koji se odnose na razloge navedene u aktu čije se poništenje traži. Međutim, podnesenim informacijama ili dokazima moraju se potkrepljivati razlozi istaknuti protiv dotične osobe ili subjekta (presuda od 18. srpnja 2013., Komisija i dr./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P i C-595/10 P, EU:C:2013:518, t. 122.).
- 40 Ako nadležno tijelo Unije pruži relevantne informacije ili dokaze, sud Unije mora provjeriti materijalnu točnost sadržaja istaknutih činjenica s obzirom na te informacije ili dokaze te ocijeniti njihovu dokaznu snagu ovisno o okolnostima u tom slučaju i s obzirom na eventualna podnesena očitovanja, osobito od osobe ili subjekta kojeg se ona tiču (presuda od 18. srpnja 2013., Komisija i dr./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P i C-595/10 P, EU:C:2013:518, t. 124.).

- 41 U skladu sa sudskom praksom Suda, ocjenu osnovanosti uvrštavanja ne smije se provesti na način da se dokazi razmatraju zasebno, nego u kontekstu u kojem se nalaze (vidjeti u tom smislu presude od 21. travnja 2015., *Anbouba/Vijeće*, C-630/13 P, EU:C:2015:247, t. 51. i od 21. travnja 2015., *Anbouba/Vijeće*, C-605/13 P, EU:C:2015:248, t. 50.).
- 42 Naposljetku, u okviru ocjene važnosti uloga, koja je dio nadzora proporcionalnosti mjera ograničavanja o kojima je riječ, može se uzeti u obzir kontekst u kojem su te mjere donesene, činjenicu hitnosti usvajanja takvih mjera s ciljem izvršavanja pritiska na sirijski režim kako bi prekinuo s nasilnom represijom protiv stanovništva i teškoću pribavljanja preciznijih dokaza u državi koja se nalazi u stanju građanskog rata i na čijem je čelu autoritarni režim (presuda od 21. travnja 2015., *Anbouba/Vijeće*, C-605/13 P, EU:C:2015:248, t. 46.).

2. Razlozi za uvrštenje i utvrđivanje kriterija za uvrštenje

- 43 Valja podsjetiti na to da se općim kriterijima za uvrštavanje, koji su navedeni u članku 27. stavku 1. i članku 28. stavku 1. Odluke 2013/255, kako je izmijenjena Odlukom 2015/1836, koji su u pogledu zamrzavanja financijskih sredstava preuzeti u članku 15. stavku 1. točki (a) Uredbe br. 36/2012, kako je izmijenjena Uredbom 2015/1828, predviđa da su osobe i subjekti koji imaju koristi od sirijskog režima ili koji ga podupiru predmet mjera ograničavanja. Također, člankom 27. stavkom 2. točkom (a), člankom 27. stavkom 3., člankom 28. stavkom 2. točkom (a) i člankom 28. stavkom 3. Odluke 2013/255, kako je izmijenjena Odlukom 2015/1836, čije se odredbe u pogledu zamrzavanja financijskih sredstava preuzimaju u članku 15. stavku 1.a točki (a) i članku 15. stavku 1.c Uredbe br. 36/2012, kako je izmijenjena Uredbom 2015/1828, propisuje se da je kategorija „vodeć[e] poslov[n]e osob[e] koje djeluju u Siriji” predmet mjera ograničavanja, osim ako postoji dovoljno informacija o tome da nisu, ili da više nisu, povezane s režimom ili da na njega ne utječu ili ne predstavljaju stvaran rizik izbjegavanja.
- 44 Kao što je to navedeno u točki 14. ove presude, razlozi za uvrštenje tužiteljeva imena na predmetne popise su sljedeći:
- „Vodeća poslovna osoba koja djeluje u Siriji i ima raznovrsne gospodarske interese, posebice u pomorskom i turističkom sektoru. Kao jedan od glavnih brodarskih magnata i bliski poslovni suradnik Ramija Makhloufa (pobornik režima i bratić Bashara al-Assada), Abdelkader Sabra pruža financijsku i gospodarsku potporu sirijskom režimu, među ostalim putem *offshore* društava. Abdelkader Sabra ujedno ostvaruje korist od svojih veza s režimom zahvaljujući kojima je proširio svoje aktivnosti u sektoru nekretnina. Umiješan je i u pranje novca i komercijalne aktivnosti kojima se podupiru sirijski režim i suradnici tog režima.”
- 45 Iz razloga za uvrštenje tužiteljeva imena na predmetne popise valja zaključiti da je njegovo ime uvršteno i zadržano na predmetnim popisima zbog, prvo, njegova statusa vodeće poslovne osobe koja djeluje u Siriji i, drugo, njegove povezanosti sa sirijskim režimom. Drugim riječima, uvrštenje tužiteljeva imena temelji se, s jedne strane, na kriteriju utvrđenom u članku 27. stavku 2. točki (a) i članku 28. Odluke 2013/255, kako je izmijenjena Odlukom 2015/1836, i u članku 15. stavku 1.a točki (a) Uredbe br. 36/2012, kako je izmijenjena Uredbom 2015/1828 (kriterij vodeće poslovne osobe koja djeluje u Siriji), i, s druge strane, na kriteriju definiranom u članku 27. stavku 1. i članku 28. navedene odluke i u članku 15. stavku 1. točki (a) navedene uredbe (kriterij povezanosti s režimom).

3. Dokazi

- 46 Kako bi opravdalo uvrštenje tužiteljeva imena na predmetne popise, Vijeće je podnijelo dokument WK 1755/2020 INIT, koji sadržava javno dostupne informacije, odnosno poveznice, novinske članke i snimke zaslona:
- internetske stranice „Aliqtisadi”, kojoj je pristupljeno 24. rujna 2018., na kojoj je tužitelj predstavljen kao predsjednik sirijsko-turskog poslovnog vijeća, vlasnik društva Sabra Maritime Agency i ulagač u sektoru turizma; tužitelj je na toj stranici također opisan kao jedan od 100 najvažnijih poslovnih ljudi u Siriji, osnivač i predsjednik sirijske komore za pomorsku plovidbu i osnivački član društva Phoenicia Tourism Company, u kojem ima vlasništvo nad 85 % kapitala;
 - internetske stranice „Syriandays”, na kojoj se u članku objavljenom 10. veljače 2015., naslovljenom „Abdelkader Sabra is the President of the Syrian Chamber of Shipping” (Abdelkader Sabra predsjednik je sirijske brodarske komore), navodi da je upravni odbor sirijske komore za pomorsku plovidbu održao prvi sastanak treće sjednice izbornog procesa u nazočnosti sirijskog ministra prometa, pri čemu je potonji naveo važnu ulogu te komore u službi zemlje; usto, u članku se navode imena osoba koje su izglasane radi imenovanja na različite položaje, pri čemu se tužiteljevo ime navodi u smislu njegova imenovanja na mjesto predsjednika; naposljetku, spominje se da je ta komora osnovana Zakonom br. 20 iz 2006. i da je odlikuje potpora koju pruža sektoru pomorskog prometa;
 - internetske stranice „The Syria Report”, kojoj je pristupljeno 31. listopada 2018., na kojoj se navodi da je društvo Phoenicia Tourism Company osnovano 5. srpnja 2012. u Tartusu (Sirija) u sektoru razvoja hotelijerskih projekata te se usto navodi da tužitelj ima u vlasništvu 85 % dionica tog društva, pri čemu njegov ukupni kapital iznosi 1 milijun sirijskih funti (SYP) (oko 1313 eura);
 - internetske stranice „The Syria Report”, na kojoj se u članku objavljenom 26. studenoga 2012., naslovljenom „Ministry of Tourism Awards New Contract to Manage Arwad Hotel” (Ministarstvo turizma dodjeljuje novi ugovor za upravljanje hotelom Arwad), navodi da je sirijsko Ministarstvo turizma društvu Phoenicia Tourism Company dodijelilo ugovor o razvoju hotela s četiri zvjezdice na otoku Ruadu (Sirija) i njegovu upravljanju, pri čemu je trajanje ugovora bilo određeno na 60 godina; prema članku, hotel bi imao 150 kreveta, a trošak razvoja je procijenjen na 700 milijuna SYP (oko 919 009 eura); također je bilo navedeno da tužitelj, koji je opisan kao poznati ulagač iz Tartusa, posluje u više sektora, uključujući pomorski i trgovački sektor;
 - internetske stranice „The Syria Report”, kojoj je pristupljeno 1. studenoga 2018., prema kojoj je tužitelj glavni direktor društva Sabra Group, koje uključuje pomorsku agenciju Riamar Shipping, koja ima osam brodova usidrenih u luci Tartus; također je bilo navedeno da društvo Sabra Group izvozi maslinovo ulje i zapošljava 250 osoba;
 - novinske agencije Reuters, koja je u članku objavljenom 15. studenoga 2013., naslovljenom „Exclusive – [Bashar Al-]Assad allies profit from Syria’s lucrative food trade” (Ekskluzivno – saveznicima Bashara Al-Assada profitiraju od sirijske unosne trgovine hranom), navela da iza fiktivnih društava i poduzeća za pomorski prijevoz nastaje prikrivena trgovačka i logistička mreža čiji cilj nije samo nabava prehrambenih proizvoda nego i zarada velikih prinosa članovima uskog kruga Bashara Al-Assada; prema tom članku društvo Yass Marine,

registrirano u Tripoliju (Libanon) i u Siriji, dio je tih poduzeća; članak upućuje na to da je prema informacijama u pogledu pomorskog prometa, kojima raspolaže društvo Windward koje se bavi analizom pomorskih podataka, flota plovila za suhi rasuti teret društva Yass Marine tijekom posljednjih mjeseci izvršila isporuke s polazištem iz luka u Ukrajini, Rusiji i Libanonu te odredištem u Siriji; usto, prema tom članku tužitelj je kao jedan od najvažnijih brodarskih magnata u Siriji bio uključen u pomorsku trgovinu prema tim zemljama; naposljetku, u članku se navodi da internetske stranice oporbe kao i niz predmeta pokazuju da je tužitelj bio dioničar društva Cham Holding, koje je bilo „sankcionirano” i povezano s Ramijem Makhloufom;

- novina Le Monde, u kojima se u članku objavljenom 30. svibnja 2014., naslovljenom „Ces oligarques syriens qui tiennent à bout de bras le régime [de Bashar Al-]Assad” (Sirijski oligarsi koji su bliski režimu [Bashara Al-] Assada), navodi da je Rami Makhlouf, s trima drugim osobama, među kojima je i tužitelj, uložio u uvoz prehrambenih proizvoda, uključujući pšenicu, rižu, šećer i čaj, čime se, za razliku od nafte, izbjegava europski embargo;
- internetske stranice „World Crunch”, na kojoj se u članku objavljenom 3. lipnja 2014., naslovljenom „The Shady Syrian Oligarchs Who Keep The Regime afloat” (Sumnjivi sirijski oligarsi koji održavaju sirijski režim na površini), navode u pogledu tužitelja iste informacije poput onih navedenih u članku novina Le Monde, koje su navedene u prethodnoj alineji;
- internetske stranice „Eqtsad”, na kojoj se u članku objavljenom 27. siječnja 2019., naslovljenom „Abdelkader Sabra, partner of Rami Makhlouf, who is still raising the Turkish flag in the office” (Abdelkader Sabra, partner Ramija Makhloufa koji još uvijek podiže tursku zastavu u svojem uredu), navodi da je tužitelj ostvarivao koristi od politike Bashara Al-Assada, koji je od 2002. dopustio „važnoj socijalnoj klasi” ulaganje u Siriju; prema tom članku tužitelj je 2002. osnovao pomorsku agenciju Abdul Kader Sabra (u daljnjem tekstu: društvo AKSSA), koja je kao društvo naposljetku imala u vlasništvu flotu s više od 350 brodova; u članku se također navodi da je on predsjednik sirijske komore za pomorsku plovidbu od njezina osnivanja 2006. kao i predsjednik sirijsko-turskog poslovnog vijeća te potpredsjednik sirijsko-ruskog poslovnog vijeća; također je navedeno da je on jedan od važnih partnera Ramija Makhloufa; u skladu s tim člankom, tužiteljeve djelatnosti u pomorskom sektoru omogućavale su mu održavanje trgovinskih odnosa s više zemalja, među kojima osobito s Italijom, Grčkom, Turskom i Ciprom; u tom se pogledu u članku navodi da je tužitelj bio imenovan predsjednikom sirijsko-turskog poslovnog vijeća, pri čemu je imao važnu ulogu u razvoju trgovačkih i političkih odnosa s Turskom; u članku se također navodi da je tužitelj na najbolji mogući način uložio u „Assadov sustav”, s obzirom na to da je postao važna figura u više sektora; usto, u članku se navodi da je od 2005. počeo širiti svoje djelatnosti te je s Ramijem Makhloufom ulagao u nekretnine i trgovinu prehrambenim proizvodima; u članku se također navodi da je pokrenuo tvornicu za proizvodnju maslinova ulja, pri čemu je to ulje izvezio u velikim količinama, kao i da je pokrenuo tvornicu za proizvodnju staklenih, plastičnih i metalnih posuda; prema članku, nakon revolucije 2011. i donošenja „sankcija” u pogledu društva Cham Holding i poslovnih ljudi povezanih s njime, tužitelj se brzo povukao iz tog društva te je isticao svoju nevinost; u članku se nadalje navodi da se tužitelj od 2012. postupno preselio u Libanon te je upravljao svojim poslovima iz te zemlje, što je režim potaknulo na oduzimanje njegove nepokretne i pokretne imovine, optužujući ga da je u Siriju unio krijumčarenu robu; u članku se navodi da je velik broj analitičara to opisao kao pokušaj da ga se zaštiti, osobito od „sankcija”, pod uvjetom da s drugog mjesta pruža određene usluge sirijskom režimu; u članku se dodaje da se u odnosu na tužitelja nije pojavila nijedna druga novost do početka 2018., odnosno godine u kojoj su on i drugi sirijski poslovni ljudi stekli libanonsko državljanstvo; naposljetku, u

članku se u tom pogledu navodi, s jedne strane, da su libanonski mediji pokrenuli kampanju protiv njega, optužujući Libanonsku državu da s poslovnim ljudima kuje urotu kako bi pronašli način za zaobilazanje mjera ograničavanja koje su im nametnute i, s druge strane, da je stekao libanonsko državljanstvo zahvaljujući svojem radu s Hezbollahom, koji se sastojao od pranja novca pa sve do trgovačke nabave za stranku, pri čemu je riječ o djelatnostima za koje se služio svojom flotom brodova;

- internetske stranice „The Syria Report”, na kojoj se u članku objavljenom 5. lipnja 2018., naslovljenom „Dozens of Syrian Investors to be Granted Lebanese Citizenship” (Desecima sirijskih ulagača dodijelit će se libanonsko državljanstvo), navodi da je tužitelj utjecajni ulagač iz Tartusa koji djeluje u pomorskom sektoru te da bi, s obzirom na to da se brojni sirijski ulagači suočavaju s problemima prilikom otvaranja i vođenja bankovnog računa u Libanonu, dobivanje libanonske osobne iskaznice pomoglo zaobići tu teškoću te bi ona mogla biti zatražena iz tog razloga.
- internetske stranice „al Arabiya News”, na kojoj se u članku objavljenom 8. lipnja 2018., naslovljenom „Lebanese nationality to Syria involved in smuggling... Know it!” (Sirija smatra da je libanonsko državljanstvo uključeno u krijumčarenje... Saznajte!), navodi kontroverza nastala dodjeljivanjem libanonskog državljanstva velikom broju osoba iz različitih zemalja, uključujući Siriju; prema tom članku, tužitelj je jedna od naturaliziranih osoba; u članku se navodi da tužitelj održava „dvojbene” financijske odnose s režimom Bashara Al-Assada i, osobito, s Ramijem Makhlofom; u tom se pogledu u članku navode informacije o partnerstvu između Ramija Makhlofa i tužitelja, kako proizlaze iz gore spomenutog članka od 30. svibnja 2014., objavljenog u novinama Le Monde; u članku se navodi da je tužitelj „uredski čovjek”, da je u Siriji bio počasni veleposlanik Turske, da je također bio predsjednik sirijsko-turskog poslovnog vijeća 2012. i da je bio potpredsjednik sirijsko-ruskog poslovnog vijeća od njegova osnivanja; u članku se dodaje da je tužitelj predsjednik sirijske komore za pomorsku plovidbu i dioničar društva Cham Holding, ali da ga je uvrštavanje tog društva na popise mjera ograničavanja Unije i Sjedinjenih Američkih Država dovelo do toga da se udalji od medija i prikaže da više nije njegov član; u članku se dodaje da AKSSA, brodarsko društvo specijalizirano za upravljanje brodovima i njihovo vlasništvo, ima dvije podružnice u Italiji i Grčkoj te usto ima u vlasništvu društvo OVO (Olive Virgin Oil Company), koje izvozi maslinovo ulje; u članku se također spominje jedna od najvećih regionalnih tvornica u kojoj se proizvode staklene, metalne i plastične posude; prema članku, tužitelj je predsjednik društva Abdelkader Sabra Group, čije se sjedište nalazi u obalnoj provinciji Tartus; naposljetku, u članku se navodi da su nekretnine i pokretnine društva AKSSA bile zaplijenjene 2012. na temelju Odluke br. 932 sirijskog Ministarstva financija zbog povrede pravila o uvozu, pri čemu se ta povreda u predmetu br. 208 iz 2012. sastojala od krijumčarenja imovine; u članku se dodaje da se tužitelj odlučio riješiti predmet mirenjem, tako da je pljenidba ukinuta nakon plaćanja novčane kazne;
- internetske stranice „Asharq Al-Awsat”, na kojoj se u članku objavljenom 8. lipnja 2018., naslovljenom „Exclusive – 4 ‚Suspicious’ Names behind Freezing of Lebanon’s Naturalization Decree” (Ekskluzivno – 4 „sumnjiva” imena iza uredbe o obustavi libanonske naturalizacije), navode detalji o objavi od strane libanonskih tijela 400 imena osoba koje su stekle libanonsko državljanstvo u skladu sa spornom vladinom uredbom te se tužitelja spominje kao predsjednika sirijske komore za pomorsku plovidbu;
- internetske stranice „Enab Baladi”, na kojoj se u članku od 10. lipnja 2018., naslovljenom „The establishment of companies and naturalization... Lebanon ride [Bashar Al-]Assad to

circumvent sanctions” (Osnivanje društava i naturalizacija... Libanon pomaže [Basharu Al-]Assadu da izbjegne sankcije), navodi da se među imenima osoba koje su bile uključene u libanonsku uredbu o naturalizaciji nalazi i ime tužitelja te ga se spominje kao jednog od 100 najvažnijih poslovnih osoba u Siriji; prema članku on je vlasnik društva Sabra Maritime Agency, predsjednik sirijsko-turskog poslovnog vijeća te je „prvi” predsjednik sirijske komore za pomorsku plovidbu; u članku se također spominje društvo Cham Holding, koje je u vlasništvu Ramija Makhloufa, iz kojeg se povukao nakon što su Sjedinjene Američke Države nametnule „sankcije” tom društvu; naposljetku, u članku se dodaje da se, prema navodima jednog analitičara, sirijske poslovne osobe žele osloboditi „sankcija” koje su im izrečene; u tom im pogledu, kako se navodi u tom članku, stjecanje libanonskog državljanstva omogućuje otvaranje računa i polaganje depozita u libanonskim bankama;

- internetske stranice „Al Janoubia”, na kojoj se u članku objavljenom 8. lipnja 2018., naslovljenom „Abdelkader Sabra became Lebanese” (Abdelkader Sabra postao je Libanonac), pojašnjava da je tužiteljevo ime nedavno postalo poznato zbog uredbi o naturalizaciji objavljene u Libanonu, da je blizak predsjedniku Basharu Al-Asadu i da je važan dioničar društva Cham Holding, koje je u vlasništvu Ramija Makhloufa;
- internetske stranice Middle East Institute for Research and Strategic Studies (MEIRSS), na kojoj se u članku objavljenom 20. lipnja 2018., naslovljenom „Lebanese Nationalization decree: Sanction Evasion & Shady Business?” (Libanonska uredba o naturalizaciji: izbjegavanje sankcija i sumnjivi poslovi?), spominje predsjednička uredba kojom je libanonsko državljanstvo dodijeljeno 407 stranaca iz različitih zemalja; u članku se također upućuje na politički i medijski prijem koji je nastao tom uredbom, pojašnjava se da je više sirijskih poslovnih osoba bliskih predsjedniku Basharu Al-Asadu steklo libanonsko državljanstvo, da Unija i Sjedinjene Američke Države trajno prate brojne naturalizirane pojedince financijski i politički povezane sa sirijskim režimom, u odnosu na koje su donijeli mjere ograničavanja, i da je tužitelj usto član upravnog odbora društva Cham Holding, što je društvo protiv kojeg su Unija i Sjedinjene Američke Države donijele mjere ograničavanja; naposljetku, u članku se navodi da je tužitelj pridonio osnivanju društva u Libanonu, nazvanom Yass Marine Group, koje je u Siriji bilo uključeno u skandal u vezi sa sigurnošću prehrambenih proizvoda.

- 47 Usto, Vijeće je dostavilo dokument od 23. srpnja 2020. pod oznakom WK 7118/2020 INIT koji sadržava javno dostupne informacije, kako bi potkrijepilo uvrštenje tužiteljeva imena na predmetne popise.
- 48 Valja podsjetiti na to da su prvotni akti i akti o zadržavanju doneseni 17. veljače 2020. odnosno 28. svibnja 2020.
- 49 Doista, u skladu s ustaljenom sudskom praksom, zakonitost akta Unije mora se ocjenjivati s obzirom na činjenične i pravne elemente koji su postojali na dan njegova donošenja (vidjeti presude od 3. rujna 2015., Inuit Tapiriit Kanatami i dr./Komisija, C-398/13 P, EU:C:2015:535, t. 22. i navedenu sudsku praksu i od 4. rujna 2015., NIOC i dr./Vijeće, T-577/12, neobjavljenu, EU:T:2015:596, t. 112. i navedenu sudsku praksu). Slijedom toga, Vijeće se radi opravdanja osnovanosti uvrštenja tužiteljeva imena na predmetne popise i njegova zadržavanja na njima ne može pred Općim sudom pozivati na elemente na kojima nije utemeljilo svoj zaključak prilikom donošenja pobijanih akata (vidjeti u tom smislu presudu od 14. travnja 2021., Al Tarazi/Vijeće, T-260/19, neobjavljenu, EU:T:2021:187, t. 69. i navedenu sudsku praksu).

- 50 Budući da je dokument pod oznakom WK 7118/2020 INIT nastao nakon donošenja pobijanih akata, on se stoga ne može uzeti u obzir u okviru razmatranja ove tužbe. Slijedom toga, ne mogu se prihvatiti argumenti stranaka koji se odnose na taj dokument.
- 51 Osim toga, tužitelj je na raspravi prvi put istaknuo da 18 dokaza na temelju kojih je Vijeće donijelo svoj zaključak o osnovanosti razloga za uvrštenje koji se odnose na tužitelja nije aktualno jer su potjecali od prije 2015. ili uopće nisu bili datirani.
- 52 Taj novi argument, koji valja shvatiti na način da se njime dovodi u pitanje pouzdanost odnosno relevantnost određenih dokaza koje je podnijelo Vijeće, mora se odbaciti kao nedopušten. Naime, tužitelj nije precizirao dokaze čiju je pouzdanost odnosno relevantnost namjeravao dovesti u pitanje, čime se Vijeću nije omogućilo da osigura svoju obranu o tom pitanju a Općem sudu donošenje odluke (vidjeti u tom smislu i po analogiji presudu od 6. veljače 2019., TN/ENISA, T-461/17, neobjavljenu, EU:T:2019:63, t. 65. i navedenu sudsku praksu). U svakom slučaju, nije na Općem sudu da u prilogima traži i pronalazi dokaze koje bi mogao smatrati dokazima koje je tužitelj namjeravao kritizirati (vidjeti u tom smislu i po analogiji presudu od 5. listopada 2020., Broughton/Eurojust, T-87/19, neobjavljenu, EU:T:2020:464, t. 58.).

4. Status vodeće poslovne osobe koja djeluje u Siriji

- 53 Valja provjeriti zadovoljavaju li svi dokazi koje je podnijelo Vijeće teret dokazivanja, koji na temelju sudske prakse navedene u točki 38. ove presude leži na njemu, i stoga predstavljaju skup dovoljno konkretnih, preciznih i dosljednih indicija kako bi se potkrijepio prvi razlog za uvrštenje tužiteljeva imena na predmetne popise.
- 54 Iz razloga za uvrštenje, kako su navedeni u točkama 14. i 44. ove presude, proizlazi da se njegov status vodeće poslovne osobe koja djeluje u Siriji temelji na njegovim gospodarskim interesima, kao prvo, u pomorskom sektoru, kao drugo, u sektoru turizma i, kao treće, u drugim sektorima. U tom kontekstu također valja razmotriti različite položaje na kojima tužitelj radi.

a) Gospodarski interesi tužitelja u pomorskom sektoru

- 55 Kao prvo, valja utvrditi da iz internetskih stranica „Aliqtisadi” i „Enab Baladi” proizlazi da je tužitelj vlasnik društva Sabra Maritime Agency. Kao drugo, prema informacijama objavljenima na internetskim stranicama „Eqstad” i „al Arabiya News”, tužitelj je vlasnik AKSSA-e, poduzeća koje posluje u sektoru pomorskog prijevoza specijaliziranog za upravljanje brodovima i njihovo vlasništvo. Prema članku objavljenom na „al Arabiya News”, to društvo ima dvije podružnice koje su osnovane u Italiji i Grčkoj. Kao treće, u skladu s člankom objavljenim na internetskoj stranici „The Syria Report”, tužitelj je glavni direktor društva Sabra Group, koje obuhvaća društvo Riamar Shipping s osam brodova usidrenih u luci Tartus. Naposljetku, kao četvrto, prema informacijama objavljenim na internetskoj stranici novinske agencije Reuters i na internetskoj stranici MEIRSS-a, tužitelj je vlasnik društva Yass Marine, koje ima poslovni nastan u Libanonu i Siriji.
- 56 Stoga se dokazima iz dokumenta WK 1755/2020 INIT nastoji dokazati da tužitelj ima brojne gospodarske interese u pomorskom sektoru. Nasuprot tomu, valja utvrditi da se u tim dokazima ne spominju društva Navi Wood i Abdulkader Sabra & Ahmad Mushir Sharif Shipping Agency, što su subjekti na koje se tužitelj poziva u svojim pismenima. Međutim, s obzirom na teret dokazivanja koji je na Vijeću, kako što je to navedeno u točki 38. ove presude, i na sudsku praksu

navedenu u točki 49. ove presude, ne može se prihvatiti da se Vijeće poziva na tužiteljeve navode iznesene u okviru tužbe kako bi opravdalo osnovanost pobijanih akata. Stoga se društva Navi Wood i Abdulkader Sabra & Ahmad Mushir Sharif Shipping Agency ne mogu uzeti u obzir kako bi se dokazalo da tužitelj ima gospodarske interese u pomorskom sektoru.

- 57 Što se tiče tužiteljevih brojnih gospodarskih interesa u pomorskom sektoru, on tvrdi da su oni sada zanemarivi, s obzirom na to da su sva njegova poduzeća likvidirana, osim društva AKSSA, koje pak bilježi znatne gubitke.
- 58 Kao prvo, što se tiče društva AKSSA, tužitelj je podnio, s jedne strane, financijska izvješća tog društva za 2004., 2010., 2017., 2018. i 2019., koje je revidirala osoba A, i, s druge strane, grafikon koji prikazuje godišnji broj nominaliziranih brodova za to društvo tijekom tih istih godina.
- 59 Naposljetku, tužitelj je u prilogu replici podnio tablicu u kojoj se nalazi broj nominaliziranih brodova za svaku od sirijskih pomorskih agencija tijekom 2017. Prema tužiteljevim navodima, ti podaci potječu od sirijske komore za pomorsku plovidbu. Riječ je o poslovno osjetljivim informacijama koje su na zahtjev bile neslužbeno dostavljene.
- 60 Vijeće u biti dovodi u pitanje pouzdanost dokaza koje je podnio tužitelj. U tom pogledu ističe da iz tih dokaza ne proizlazi jasan odgovor na pitanje je li podnesene financijske izvještaje revidirao neovisni stručnjak ili ih je samo sastavio tužitelj odnosno zastupnik društva AKSSA. Isto vrijedi za grafički prikaz godišnjeg broja nominaliziranih brodova tog društva.
- 61 Što se tiče financijskih izvještaja, Vijeće u odgovoru na repliku dodaje da se dokumentom koji je tužitelj podnio u prilogu replici, a koji sadržava presliku imenika sirijske strukovne udruge za financije i računovodstvo i u kojem se osoba A navodi kao neovisni revizor, ne može dokazati da je te financijske izvještaje provjerio neovisni revizor ili da pečat koji se nalazi na navedenim financijskim izvještajima doista potječe od osobe A.
- 62 Naposljetku, što se tiče tablice koju je izdala sirijska komora za pomorsku plovidbu, Vijeće primjećuje da taj dokument ne sadržava nikakvu službenu oznaku koja bi čitatelju omogućila da sazna koji je njezin izvor. Samo se tužiteljevim očitovanjima uspostavlja veza između tog dokumenta i sirijske komore za pomorsku plovidbu.
- 63 U tom pogledu valja podsjetiti na to da u skladu s ustaljenom sudskom praksom za djelovanje Suda i Općeg suda vrijedi načelo slobodne ocjene dokaza i da je jedini kriterij za ocjenu vrijednosti podnesenih dokaza njihova vjerodostojnost. Usto, radi ocjene dokazne vrijednosti isprave valja provjeriti vjerojatnost informacije koju ona sadržava i uzeti u obzir, među ostalim, porijeklo isprave te okolnosti u pogledu njezina nastanka i adresata te razmotriti doima li se ona sadržajno smislenom i pouzdanom (vidjeti u tom smislu presudu od 27. rujna 2012., Shell Petroleum i dr./Komisija, T-343/06, EU:T:2012:478, t. 161. i navedenu sudsku praksu).
- 64 U ovom slučaju, što se tiče, prvo, financijskih izvještaja koje je podnio tužitelj, valja istaknuti da je on podnio presliku imenika sirijske strukovne udruge za financije i računovodstvo u kojem se navodi osoba A. Dakle, doista je riječ o neovisnom revizoru.

- 65 Točno je da se ime osobe A ne pojavljuje u financijskim izvješćima koje je dostavio tužitelj. Međutim, Opći sud ne pronalazi očite nepravilnosti ili precizne indicije zbog kojih bi se moglo posumnjati u činjenicu da je te financijske izvještaje revidirao nezavisni revizor A. Usto, Vijeće ne ističe postojanje nedosljednosti unutar tih dokumenata koje bi ih lišile svake smislenosti i pouzdanosti u smislu sudske prakse navedene u točki 63. ove presude.
- 66 Drugo, što se tiče podnesenog grafičkog prikaza, tužitelj je priznao u replici da ga je sam izradio. U tom pogledu valja navesti da se taj grafički prikaz temelji na podacima iz financijskih izvještaja o broju brodova nominaliziranih za društvo AKSSA, tako da činjenica da ga je izradio sam tužitelj uopće ne utječe na njegovu smislenost i pouzdanost.
- 67 Naposljetku, kao treće, što se tiče tablice koju je podnio tužitelj, valja ustvrditi, kao što to čini Vijeće, da je izvor tih podataka nepoznat jer u tablici ne postoje elementi koji povezuju podatke koji su u njoj sadržani sa sirijskom komorom za pomorsku plovidbu. Usto, broj brodova nominaliziranih za društvo AKSSA prema toj tablici razlikuje se od broja koji proizlazi iz njegovih financijskih izvještaja. U tim okolnostima, tablica ne može biti dovoljno smislena i pouzdana, u skladu sa sudskom praksom navedenom u točki 63. ove presude, i treba je zanemariti.
- 68 Suprotno tomu, Opći sud može uzeti u obzir financijske izvještaje i grafički prikaz.
- 69 U tom pogledu, iz tumačenja financijskih izvještaja društva AKSSA, koje je dostavio tužitelj, proizlazi da je to društvo pretrpjelo znatno smanjenje broja nominaliziranih brodova kao i neto prihoda. Naime, broj brodova nominaliziranih za to društvo smanjio se s 145 u 2004. na 3 u 2019. Isto tako, smanjen je neto prihod, s obzirom na to da se sa 652 831,44 američkih dolara (USD) (oko 591 654,38 eura) u 2004. smanjio na 5989,00 USD (oko 5427,77 eura) u 2019. Međutim, neto prihod i dalje ostaje pozitivan. Drugim riječima, s računovodstvenog gledišta društvo nije u deficitu. Usto, broj brodova nominaliziranih za društvo AKSSA u 2018. bio je veći od onoga iz 2017., iako se neto prihod između tih dviju godina smanjio. Štoviše, kao što je to Vijeće primijetilo na raspravi, troškovi u vezi s plaćama neznatno su se smanjili između 2004. i 2019., što u najmanju ruku upućuje na određenu stabilnost u pogledu zaposlenosti osoblja. Isto tako, povećali su se troškovi u vezi s vodom i električnom energijom, što svjedoči barem o nastavku djelatnosti društva AKSSA. Naposljetku, valja uzeti u obzir rezultate društva AKSSA u općem kontekstu situacije sirijskog pomorskog sektora. Naime, kao što to proizlazi iz članka koji je 9. listopada 2013. objavila novinska agencija Reuters pod nazivom „Syria’s shipping trade struggles as war risks bite” (Teškoće u brodarskoj trgovini Sirije zbog jačanja ratne opasnosti), koji je tužitelj podnio, broj brodova koji pristaju u sirijske luke znatno se smanjio zbog sukoba u Siriji. U tim okolnostima smanjenje broja nominaliziranih brodova za društvo AKSSA i pad njegova neto prihoda ne dokazuju nužno postojanje njegova znatnog gubitka u sektoru djelatnosti pomorskih agencija.
- 70 Iz prethodno navedenog proizlazi da tužitelj nije uspio dokazati da je gospodarski interes koji za njega predstavlja vlasništvo društva AKSSA bio zanemariv.
- 71 Kao drugo, što se tiče društva Sabra Maritime Agency i, konkretnije, tužiteljeve tvrdnje da je to društvo bilo nacionalizirano, iz snimke zaslona internetske stranice sirijskog Ministarstva prometa, koja sadržava opis pomorskog sektora, koju je podnio tužitelj, proizlazi da je od 1. siječnja 1981. pomorska agencija sirijske vlade postala jedini agent za sve brodare, vlasnike brodova i prijevoznike prema sirijskim lukama. Iz tumačenja tog opisa može se zaključiti da je sektor djelatnosti pomorskih agencija od tog datuma nacionaliziran u Siriji. Međutim, iz toga također proizlazi da je Zakonomodavnom uredbom br. 55 iz 2002. fizičkim i pravnim osobama omogućen razvoj djelatnosti u sektoru djelatnosti pomorskih agencija za nominaliziranje

trgovačkih brodova prema sirijskim lukama kako u području putničkog prijevoza tako i u području prijevoza robe. Iz toga valja zaključiti da je na temelju te zakonodavne uredbe sektor djelatnosti pomorskih agencija privatiziran od 2002.

- 72 Što se tiče tužiteljeva argumenta prema kojem je dozvola društva Sabra Maritime Agency poništena nakon njegove nacionalizacije, nakon čega je to društvo postalo neaktivno i naposljetku bilo brisano iz sudskog registra, valja istaknuti da je tužitelj podnio dopis od 28. rujna 2020. uprave u Tartusu za unutarnju trgovinu i zaštitu potrošača, prema kojem se određene tvrtke više ne navode u sudskom registru okruga Tartus. Među ostalim, radi se o sljedećim tvrtkama: Sabra Group, Sabra Maritime Agency i Yass Marine.
- 73 Valja utvrditi da je Sabra Maritime Agency jedna od tvrtki navedenih u dopisu navedenom u točki 72. ove presude. Iz toga proizlazi da, iako tužitelj nije uspio dokazati da je to društvo bilo nacionalizirano, on je ipak podnio dokaz da nijedno društvo s tom tvrtkom nije bilo upisano u sudski registar okruga Tartus.
- 74 Doista, budući da Vijeće nije podnijelo dokaze kojima bi dokazalo da je društvo Sabra Maritime Agency bilo upisano u sudski registar okruga Tartus pod drukčijom tvrtkom, zaključak iz točke 73. ove presude ne može se dovesti u pitanje argumentom Vijeća prema kojem, u biti, predmetne tvrtke, „kako su doslovno navedene” u dopisu od 28. rujna 2020. uprave u Tartusu za unutarnju trgovinu i zaštitu potrošača, nisu upisane u sudskom registru okruga Tartus. Isto tako, treba odbiti argument Vijeća koji se temelji na tome da imena subjekata mogu imati određene varijacije, među ostalim, zbog teškoća u prijevodu, s obzirom na to da za takvu tvrdnju nisu podneseni konkretni dokazi.
- 75 Kao treće, što se tiče društva Riamar Shipping, u pogledu kojeg je tužitelj naveo da je likvidirano, valja istaknuti da je prema rješenju br. 77 od 20. studenoga 2018. uprave u Tartusu za unutarnju trgovinu i zaštitu potrošača, koje je podnio tužitelj, subjekt „Abdulkader Sabra & Co (RIAMAR SHIPPING)”, čiji je predmet poslovanja bilo upravljanje pomorskim prijevozom, brisan iz sudskog registra, među ostalim, zbog njegove likvidacije sporazumom od 27. lipnja 2018. između njegovih članova. Usto, iz navedenog rješenja proizlazi da je Riamar Shipping tvrtka društva Abdulkader Sabra & Co. Prema tome, valja zaključiti da je društvo Abdulkader Sabra & Co., čija je tvrtka Riamar Shipping, doista likvidirano.
- 76 Kao četvrto, što se tiče tužiteljeve tvrdnje da društvo Sabra Group ne postoji, valja utvrditi da je Sabra Group jedna od tvrtki navedenih u dopisu na koje se upućuje u točki 72. ove presude. Iz toga proizlazi da u sudskom registru okruga Tartusa nije upisano nijedno društvo s tom tvrtkom.
- 77 Vijeće je, osim toga, istaknulo tvrdnju da je društvo Sabra Group zapravo društvo Abdulkader Sabra & Co., ali taj navod nije ničim potkrijepljen. U svakom slučaju, iz točke 75. ove presude proizlazi da društvo Abdulkader Sabra & Co više ne postoji.
- 78 Kao peto, što se tiče društva Yass Marine, u pogledu kojeg tužitelj tvrdi da mu ono nikad nije bilo spomenuto, valja u svakom slučaju utvrditi da je Yass Marine jedna od tvrtki navedenih u dopisu navedenom u točki 72. ove presude. Iz toga proizlazi da u sudskom registru okruga Tartusa nije upisano nijedno društvo s tom tvrtkom. Međutim, kao što je to navedeno u točki 74. ove presude, taj se zaključak ne može dovesti u pitanje nepotkrijepljenim argumentom Vijeća prema kojem imena subjekata mogu imati određene varijacije, među ostalim, zbog teškoća u prijevodu.

- 79 Usto, iz potvrde od 29. travnja 2020. libanskog sudskog registra, koja je podnesena u prilogu replici, proizlazi da nijedno društvo s tvrtkom Yass Marine nije upisano u navedeni registar. Vijeće dovodi u pitanje tu potvrdu jer se u njoj samoj navodi da registar može biti nepotpun.
- 80 U tom se pogledu u potvrdi navedenoj u točki 79. ove presude navodi da se pozornost skreće na činjenicu da je „automatizacija [podataka] nepotpuna i [da] se mogu pojaviti pogreške”. Valja smatrati da je riječ o općoj i standardiziranoj napomeni, tako da, u nedostatku drugih elemenata, treba smatrati da potvrda sadržava potpunu informaciju o tvrtki Yass Marine u navedenom registru.
- 81 Iz svega prethodno navedenog proizlazi da je tužitelj dokazao da je društvo Abdelkader Sabra & Co, kojem odgovara tvrtka Riamar Shipping, likvidirano i da tvrtke Sabra Maritime Agency, Sabra Group i Yass Marine nisu upisane u sudski registar okruga Tartus. Međutim, iz toga također proizlazi da je društvo AKSSA i dalje poslovalo na dan donošenja pobijanih akata i da je za 2019. zabilježilo pozitivan neto prihod, tako da ga se ne može smatrati društvom u deficitu.
- 82 U tim okolnostima valja zaključiti da iako je tužitelj dokazao da na dan donošenja pobijanih akata više nije imao gospodarskih interesa u pomorskom sektoru, ipak ostaje činjenica da je i dalje bio vlasnik društva AKSSA, pomorske agencije koja je i dalje aktivna i koja za njega ne može predstavljati zanemariv gospodarski interes.

b) Gospodarski interesi tužitelja u sektoru turizma

- 83 Iz informacija objavljenih na internetskoj stranici „Aliqtisadi” proizlazi da je tužitelj osnivački član društva Phoenicia Tourism Company. Usto, prema internetskoj stranici „The Syria Report”, društvo Phoenicia Tourism Company, u čijem kapitalu tužitelj posjeduje 85 % dionica, osnovano je 5. srpnja 2012. u Tartusu u sektoru razvoja hotelijerstva. Iz toga također proizlazi da je sirijsko Ministarstvo turizma društvu Phoenicia Tourism Company dodijelilo ugovor o razvoju hotela s četiri zvjezdice sa 150 ležajeva na otoku Ruad i o upravljanju tim hotelom, a čija je vrijednost procijenjena na 700 milijuna SYP.
- 84 Valja istaknuti da tužitelj ne osporava ni svoju uključenost u društvo Phoenicia Tourism Company ni sklapanje ugovora sa sirijskim Ministarstvom turizma. Naprotiv, elementi koje iznosi tužitelj potvrđuju važnost turističkog projekta na otoku Ruad. U tom pogledu, u skladu s člankom 4. dokumentacije o tehničkim uvjetima i člankom 4. ugovora o ulaganju, koje je podnio tužitelj, taj projekt mora uključivati, među ostalim, hotel s četiri zvjezdice sa 150 do 200 ležajeva, restoranima i kavanama koji mogu poslužiti između 700 i 900 obroka, trgovački centar, sportsku dvoranu i marinu s pristaništima za barem 20 brodova, jahti i brodova za kružna putovanja. Usto, iz nedatiranog oglasa br. 3 sirijskog Ministarstva turizma koji sadržava poziv na nadmetanje za ulaganje na više lokacija u okviru Sedmog foruma za ulaganje u turistički sektor, koji je podnio tužitelj, proizlazi da ukupni iznos vrijednosti ulaganja za taj projekt iznosi 700 milijuna SYP.
- 85 Slijedom toga, tužitelj ima gospodarske interese u turističkom sektoru.
- 86 Međutim, tužitelj u biti ističe da je društvo Phoenicia Tourism Company neaktivno od 2012. U prilog svojoj tvrdnji on je podnio porezne prijave tog društva za razdoblje od 2014. do 2019. U tim poreznim prijavama navedeno je da je to društvo bilo neaktivno tijekom tih godina.

- 87 Vijeće dovodi u pitanje te porezne prijave. Konkretno, s jedne strane, Vijeće ističe da je na sve prijave koje se odnose na razdoblje od 2014. do 2018. Uprava u Tartusu za financije istoga dana otisnula štambilj i stavila potpis. S druge strane, prijavu za 2019. samo je potpisao i na njoj otisnuo štambilj računovodstveni službenik, što izaziva sumnje u pogledu toga navode li se u njoj doista poslovne aktivnosti kako su bile prijavljene poreznim tijelima te godine.
- 88 Prema tužiteljevim navodima, na prijave koje se odnose na razdoblje od 2014. do 2018. otisnut je štambilj te su one potpisane istog dana jer društvo nije imalo obvezu podnošenja poreznih prijava s obzirom na to da je bilo neaktivno tijekom tih godina. Kad je društvo Phoenicia Tourism Company 2018. zatražilo obnovu svoje trgovačke registracije, sirijska uprava za unutarnju trgovinu zatražila je reguliranje njegova poreznog statusa za prethodnih pet godina. Što se tiče porezne prijave za 2019., tužitelj je podnio potvrdu o poreznoj prijavi koju je potpisao i na njoj otisnuo štambilj ovlašteni računovodstveni službenik u Siriji te koju je supotpisalo društvo Phoenicia Tourism Company. Štambilj na kraju dokumenta potvrđuje da je prijava bila podnesena upravi za financije u Tartusu 17. ožujka 2020. Porezna prijava, u pogledu koje je tužitelj zajamčio valjanost, i porezna potvrda za to društvo za 2019. potvrđuju da ono nije obavljalo nikakvu djelatnost.
- 89 Naime, valja utvrditi da je Financijska uprava u Tartusu 9. srpnja 2019. potpisala sve porezne prijave društva Phoenicia Tourism Company za razdoblje od 2014. do 2018. Iako Vijeće navodi da ta okolnost može potaknuti sumnje, ono na osnovi toga ipak ne navodi nikakve zaključke o njihovoj smislenosti i pouzdanosti u smislu sudske prakse navedene u točki 63. ove presude. Usto, objašnjenja koja je tužitelj naveo u pogledu te okolnosti, kako su navedena u točki 88. ove presude, mogu se smatrati vjerodostojnima.
- 90 Naime, tim poreznim prijavama nastoji se dokazati da je društvo Phoenicia Tourism Company bilo neaktivno do 2019. To potvrđuje dopis od 25. veljače 2020. sirijskog Ministarstva turizma u vezi s ugovorom o ulaganju (u daljnjem tekstu: dopis od 25. veljače 2020.), koji je podnio tužitelj. Naime, u tom dopisu navedeno ministarstvo upućuje na ranije dopise od 22. srpnja 2019., od 1. listopada 2019. i od 14. siječnja 2020., u kojima je od tužitelja zatražilo da mu dostavi detaljan vremenski hodogram za izvršenje projekta. Budući da provedba projekta još nije započela 2019., razumno je smatrati da ni društvo zaduženo za njegovo izvršenje nije bilo aktivno prije 2019., a u pogledu čega Vijeće nije podnijelo ni jedan protivan dokaz.
- 91 Međutim, valja utvrditi da tužitelj nije podnio ni jedan element kojim bi dokazao da je to društvo bilo neaktivno na dan donošenja pobijanih akata ili, općenito, nakon 2019.
- 92 Naime, čak i pod pretpostavkom da porezna prijava iz 2019. potvrđuje neaktivnost društva Phoenicia Tourism Company tijekom 2019., to je činjenično stanje u suprotnosti s onim što se može zaključiti iz dopisa od 25. veljače 2020. U skladu s tim dopisom, 14. srpnja 2019. potpisan je aneks ugovoru o ulaganju. Nakon potpisivanja tog aneksa, sirijsko Ministarstvo turizma zatražilo je od tužitelja u četiri navrata, i to dopisima od 22. srpnja 2019., 1. listopada 2019., 14. siječnja 2020. i 25. veljače 2020., slanje detaljnog vremenskog hodograma za izvršenje projekta. Također valja utvrditi da je u potonjem dopisu sirijsko Ministarstvo turizma zahtijevalo od tužitelja da mu dostavi navedeni vremenski hodogram kao i druge informacije u roku od deset dana od navedenog dopisa, uz pridržaj mogućnosti poduzimanja pravnih mjera u slučaju izostanka odgovora, „u skladu s odredbama potpisanog i odgovarajuće ovjerenog aneksa ugovoru”.

- 93 Stoga, uzimajući u obzir da je sirijska uprava počela od tog društva zahtijevati izvršenje ugovora o ulaganju, potpisivanje aneksa navedenom ugovoru 14. srpnja 2019. indicija je da je društvo Phoenicia Tourism Company bilo aktivno na taj datum.
- 94 U tom pogledu valja odbiti tužiteljevu tvrdnju da bi navođenje aneksa od 14. srpnja 2019. u dopisu od 25. veljače 2020. trebalo shvatiti kao upućivanje na interni dokument sirijskog Ministarstva turizma jer da bi svako drugo tumačenje značilo moguće zavaravajući prijevod s arapskog na engleski jezik. Naime, s jedne strane, tužitelj nije potkrijepio tu tvrdnju. Konkretno, nije dostavio pojedinosti o tom internom dokumentu, kao što je to njegov sadržaj ili cilj, nije objasnio u čemu bi se sastojala ta pogreška u prijevodu i nije dao pojašnjenja u tom pogledu. S druge strane, iz dopisa od 25. veljače 2020. jasno proizlazi da je aneks od 14. srpnja 2019. povezan s ugovorom.
- 95 U tom kontekstu i s obzirom na to da tužitelj nije naveo elemente u pogledu situacije društva Phoenicia Tourism Company u 2020., on nije mogao dovesti u pitanje utvrđenje Vijeća prema kojem je to društvo bilo aktivno na dan donošenja pobijanih akata.
- 96 U tim okolnostima valja zaključiti da tužitelj nije uspio dovesti u pitanje utvrđenje iz točke 85. ove presude prema kojem iz dokaza sadržanih u dokumentu WK 1755/2020 INIT proizlazi da on ima gospodarske interese u turističkom sektoru.

c) Ostali tužiteljevi poslovni interesi

- 97 Iz članka objavljenog na internetskoj stranici „al Arabiya News” proizlazi da je društvo AKSSA vlasnik društva OVO, koje izvozi maslinovo ulje. Osim toga, prema informacijama objavljenim na internetskoj stranici „Al Janoubia”, tužitelj je dioničar društva Cham Holding i, prema informacijama objavljenima na internetskoj stranici MEIRSS-a, član je upravnog odbora tog društva. Naposljetku, internetske stranice „Eqstad” i „al Arabiya News” upućuju na to da je tužitelj vlasnik tvornice za proizvodnju staklenih, plastičnih i metalnih posuda.
- 98 Kao prvo, što se tiče društva OVO, tužitelj priznaje da je to društvo bilo operativno između 2003. i 2006., tijekom kojih je godina izvezilo maslinovo ulje u Italiju i Španjolsku za veliku grupu koja se bavi distribucijom na veliko. Nasuprot tomu, on tvrdi da je nakon prestanka tog izvoza društvo OVO postalo neaktivno te je bilo likvidirano. Tužitelj pojašnjava da je to društvo osnovano 30. svibnja 2002. i likvidirano 27. lipnja 2018. U prilog toj tvrdnji tužitelj je podnio odluku br. 78 Uprave Tartusa za unutarnju trgovinu i zaštitu potrošača. Iako ta odluka nije datirana, iz nje jasno proizlazi da je trgovačka registracija društva „Olive Virgin Oil Company (OVO Co)” brisana nakon likvidacije tog društva 27. lipnja 2018. Stoga, budući da Vijeće nije podnijelo suprotne argumente, valja smatrati da je društvo OVO već bilo likvidirano na dan donošenja pobijanih akata.
- 99 Kao drugo, što se tiče društva Cham Holding, tužitelj ističe da je 2007. bio vlasnik zanemarive nominalne vrijednosti dionica, koja je predstavljala 0,00287 % knjigovodstvene vrijednosti tog društva, pri čemu je on taj udio otuđio 2011. U prilog svojoj tvrdnji tužitelj je podnio dopis od 25. kolovoza 2011. upućen predsjedniku upravnog odbora društva Cham Holding, u kojem podnosi ostavku na mjesto člana tog društva.
- 100 U tom pogledu Vijeće tvrdi da pismo ostavke nije uobičajeno sredstvo za otuđivanje dionica.

- 101 Tužitelj u replici ističe da je jedini način otuđivanja njegovih dionica u tom društvu 2011. bilo podnošenje pisma ostavke, s obzirom na to da su dionice u tom društvu izgubile svoju vrijednost nakon 2012. Usto, tužitelj je u prilogu replici podnio potvrdu o dionicama i popis članova upravnog odbora tog društva, među kojima nije njegovo ime.
- 102 Valja napomenuti da se tužiteljevo ime doista ne pojavljuje na popisu članova upravnog odbora društva Cham Holding. Međutim, tužitelj ne dokazuje da je ta ostavka *ipso facto* podrazumijevala prijenos njegova udjela u društvu Cham Holding. Tužiteljev argument prema kojem je ostavka bila jedini način za otuđivanje njegovih dionica jer su one izgubile svoju vrijednost nakon 2012. nije uvjerljiv s obzirom na to da on u svakom slučaju tvrdi da je taj udjel otuđio prije 2012.
- 103 Usto, valja istaknuti da, iako je točno da je prema informacijama koje je objavila novinska agencija Reuters tužiteljev status dioničara društva Cham Holding stvar prošlosti, informacije objavljene na internetskim stranicama „Eqtsad” i „Al Janoubia” samo navode to da se tužitelj povukao iz tog društva nakon donošenja „sankcija” protiv navedenog društva, ali pritom nije precizirano da je tužitelj prenio dionice tog društva koje je imao u vlasništvu. Doista, uzimajući u obzir tužiteljeva objašnjenja, ne može se isključiti da se povlačenje na koje se upućuje u tim člancima odnosi na njegovu ostavku u upravnom odboru društva Cham Holding. Usto, prema informacijama objavljenim na internetskoj stranici „al Arabiya News”, tužitelj se predstavio na način da je samo naveo da više nema dionica tog društva u svojem vlasništvu. Drugim riječima, ovaj posljednji izvor ne navodi da tužitelj više nije dioničar društva Cham Holding, nego samo navodi ono što tužitelj tvrdi.
- 104 U nedostatku tužiteljevih dokaza kojima bi dokazao da na dan donošenja pobijanih akata više nije bio dioničar društva Cham Holding, valja zaključiti da je on to i dalje bio.
- 105 Kao treće, što se tiče tvornice za proizvodnju staklenih, plastičnih i metalnih posuda, valja utvrditi da su informacije s internetskih stranica „Eqstad” i „al Arabiya News”, koje se odnose na tu tvornicu, osobito nejasne jer na njima nisu precizirani ni naziv te tvornice ni datum njezine izgradnje. Na upit tijekom rasprave, Vijeće nije pružilo dodatni dokaz u vezi s tom tvornicom. Stoga valja smatrati da nije u dovoljnoj mjeri dokazano da je tužitelj vlasnik takve tvornice.
- 106 Iz svega prethodno navedenog proizlazi da je tužitelj dokazao da je društvo OVO bilo likvidirano na dan donošenja pobijanih akata. Međutim, on nije dokazao da više nije bio dioničar društva Cham Holding. Osim toga, Vijeće nije dovoljno potkrijepilo okolnost postojanja tvornice za proizvodnju staklenih, plastičnih i metalnih posuda čiji bi vlasnik bio tužitelj.
- 107 U tim okolnostima valja zaključiti da tužitelj osim gospodarskih interesa u pomorskom i turističkom sektoru ima i poslovni interes zbog vlasništva dionica društva Cham Holding.

d) Tužiteljevi položaji u više tijela i institucija

- 108 Iz informacija objavljenih na internetskim stranicama „Aliqtisadi”, „Eqtsad”, „Enab Baladi” i „al Arabiya News” proizlazi da je tužitelj predsjednik sirijske komore za pomorsku plovidbu i predsjednik sirijsko-turskog poslovnog vijeća. Tužiteljevo svojstvo predsjednika sirijske komore za pomorsku plovidbu također proizlazi iz informacija objavljenih na internetskoj stranici „Syriandays”. Prema informacijama objavljenim na internetskim stranicama „Eqtsad” i „al Arabiya News”, tužitelj je također potpredsjednik sirijsko-ruskog poslovnog vijeća. Naposljetku, u članku objavljenom na internetskoj stranici „al Arabiya News” navodi se da je tužitelj bio počasni veleposlanik Turske u Siriji.

- 109 Kao prvo, što se tiče položaja predsjednika sirijske komore za pomorsku plovidbu, tužitelj u biti ističe da je podnio ostavku na taj položaj u veljači 2019. U prilog toj tvrdnji on podnosi Rješenje br. 198 sirijskog Ministarstva prometa od 13. veljače 2019. (u daljnjem tekstu: rješenje br. 198). U tom se rješenju navodi da su na sastanku glavne skupštine od 4. veljače 2019. održani izbori. Usto, to rješenje sadržava popis imena članova odbora direktora navedene komore, među kojima se ne nalazi tužiteljevo ime. Osim toga, tužitelj podnosi zapisnik s godišnje skupštine te komore održane 5. travnja 2019. (u daljnjem tekstu: zapisnik), u kojem se navode imena novoizabranih članova odbora direktora, među kojima je i ime njegova predsjednika. U njemu se ne nalazi tužiteljevo ime.
- 110 Najprije valja utvrditi da iako dokazi koje je podnio tužitelj ne dokazuju, suprotno onomu što on tvrdi, da je podnio ostavku na položaj predsjednika sirijske komore za pomorsku plovidbu, oni potvrđuju da on nije bio ponovno imenovan na taj položaj.
- 111 Nadalje, kao što je to Vijeće istaknulo, točno je da podaci iz Rješenja br. 198 nisu istovjetni s onima koji se nalaze u zapisniku.
- 112 Međutim, tužitelj je na upit tijekom rasprave o toj okolnosti naveo, a da mu Vijeće na to nije učinkovito proturječilo, da Rješenje br. 198 i zapisnik odgovaraju različitim stadijima postupka imenovanja članova odbora direktora sirijske komore za pomorsku plovidbu. U tom se kontekstu zapisnik odnosi na zadnju fazu navedenog postupka, što objašnjava okolnost da je broj osoba koji se u njemu navodi veći od onog iz Rješenja br. 198.
- 113 Naposljetku, valja istaknuti da se na jednom od izvora informacija iz dokumenta WK 1755/2020 INIT, odnosno na internetskoj stranici „Enab Baladi”, tužitelja spominje kao „prvog” predsjednika sirijske komore za pomorsku plovidbu, što upućuje na to da on to više nije bio u trenutku donošenja pobijanih akata.
- 114 Iz prethodno navedenog proizlazi da tužitelj više nije bio na položaju predsjednika sirijske komore za pomorsku plovidbu na dan donošenja pobijanih akata.
- 115 Kao drugo, što se tiče sirijsko-turskog poslovnog vijeća, tužitelj tvrdi da nije njegov predsjednik i da je, uostalom, to tijelo raspušteno 2013. U prilog svojoj tvrdnji tužitelj podnosi Odluku br. 247 od 23. svibnja 2013. sirijskog Ministarstva gospodarstva i vanjske trgovine, koja je propisivala raspuštanje „sirijskih poslovnih komora”. Tom je odlukom usto bilo predviđeno da će se te komore reformirati u budućnosti.
- 116 Točno je da valja istaknuti, kao što to čini Vijeće, da se u gore navedenoj Odluci br. 247 sirijskog Ministarstva gospodarstva i vanjske trgovine ne spominje izričito sirijsko-tursko poslovno vijeće. Međutim, u toj se odluci, koja je akt opće primjene, u članku 1. navodi da se ona odnosi na sirijska poslovna vijeća, tako da treba smatrati da je sirijsko-tursko poslovno vijeće obuhvaćeno njezinim područjem primjene.
- 117 Usto, u članku na internetskoj stranici „al Arabiya News” navodi se da je tužitelj 2012. bio predsjednik te komore 2012., čime se upućuje na to da nakon toga on to više nije bio.
- 118 Uzimajući u obzir ta dva elementa i činjenicu da drugi dokazi koje je Vijeće podnijelo kako bi dokazalo da je tužitelj imao status predsjednika sirijsko-turskog poslovnog vijeća ne sadržavaju informacije na temelju kojih bi se s dovoljnom sigurnošću moglo zaključiti da je sirijsko-tursko poslovno vijeće ponovno uspostavljeno u skladu s člankom 2. Odluke br. 247 i da je tužitelj bio

ponovno imenovan predsjednikom, postoje sumnje u pogledu okolnosti je li tužitelj na dan donošenja pobijanih akata bio doista predsjednik sirijsko-turskog poslovnog vijeća pa valja zaključiti da Vijeće nije u dovoljnoj mjeri dokazalo da je tužitelj bio na tom položaju.

- 119 Kao treće, što se tiče sirijsko-ruskog poslovnog vijeća, tužitelj tvrdi da više nije ni član ni potpredsjednik tog tijela. Tužitelj navodi da je to vijeće raspušteno 2013. Osim toga, novo vijeće uspostavljeno je nakon 2013. te se sastojalo samo od članova koji su podrijetlom bili iz država koje podržavaju sirijski režim.
- 120 Što se tiče navodnog raspuštanja sirijsko-ruskog poslovnog vijeća, tužitelj u biti upućuje na Odluku br. 247 od 23. svibnja 2013. sirijskog Ministarstva gospodarstva i vanjske trgovine, navedenu u točki 115. ove presude.
- 121 Međutim, tužitelj u replici navodi osnivanje novog vijeća 2013., što upućuje na to da je sirijsko-rusko poslovno vijeće ponovno uspostavljeno u skladu s člankom 2. Odluke br. 247, nedugo nakon njegova raspuštanja.
- 122 Naime, kako bi potkrijepio svoju tvrdnju prema kojoj više nije dio tog tijela, tužitelj je podnio snimku zaslona internetske stranice sirijsko-ruskog poslovnog vijeća na kojoj se detaljno navodi njegov sastav. Međutim, valja utvrditi da taj dokument ne sadržava nikakav datum i da na upit u tom pogledu tijekom rasprave tužitelj nije mogao dati pojašnjenje pa nije moguće tvrditi da taj dokument odražava pravi sastav vijeća kakav je postojao u trenutku donošenja pobijanih akata. Stoga tužitelj nije dovoljno potkrijepio svoju tvrdnju prema kojoj na dan donošenja pobijanih akata više nije bio u sirijsko-ruskom poslovnom vijeću.
- 123 Slijedom toga, tužitelj nije valjano doveo u pitanje utvrđenje prema kojem je na dan donošenja pobijanih akata bio potpredsjednik sirijsko-ruskog poslovnog vijeća.
- 124 Kao četvrto, tužitelj nije svoje svojstvo počasnog veleposlanika Turske u Siriji i tvrdi da je bio počasni konzul Turske u Tartusu od 1. ožujka 2009. do 2020. Tužitelj navodi da je taj položaj bio isključivo počasan i da nije slijedio gospodarske i poslovne ciljeve. U tom pogledu tužitelj u biti opisuje ulogu počasnog konzula, čije su dužnosti, među ostalim, pružanje konzularnih usluga i pomoć građanima zemlje koja ga je imenovala kao i sudjelovanje u poslovnom promicanju navedene zemlje.
- 125 Valja utvrditi da je jedini dokaz koji je Vijeće podnijelo kako bi dokazalo da je tužitelj počasni veleposlanik Turske u Siriji članak objavljen 8. lipnja 2018. na internetskoj stranici „al Arabiya News”. Međutim, na temelju tog članka nije moguće s dovoljnom sigurnošću utvrditi da je tužitelj bio počasni veleposlanik i na dan donošenja pobijanih akata. Naime, u članku se samo navodi da je tužitelj „bio” ([eng.] *was*) takav veleposlanik. U usporedbi s tim, u tom se članku navodi da je tužitelj bio dio sirijsko-ruskog poslovnog vijeća od njegova osnivanja.
- 126 Slijedom toga, valja zaključiti da Vijeće nije u dovoljnoj mjeri dokazalo da je tužitelj i dalje bio počasni veleposlanik Turske u Siriji u trenutku donošenja pobijanih akata.
- 127 Iz prethodno navedenog proizlazi da je tužitelj na dan donošenja pobijanih akata bio potpredsjednik sirijsko-ruskog poslovnog vijeća. Nasuprot tomu, tužitelj je uspio dokazati da više nije bio predsjednik sirijske komore za pomorsku plovidbu prilikom donošenja pobijanih akata. Osim toga, Vijeće nije dovoljno potkrijepilo tvrdnju o tužiteljevom statusu predsjednika sirijsko-turskog poslovnog vijeća i uloge počasnog veleposlanika Turske u Siriji.

e) Zaključak o tužiteljevu statusu vodeće poslovne osobe koja djeluje u Siriji

128 S obzirom na sve prethodno navedeno, valja zaključiti da je Vijeće podnijelo skup dovoljno konkretnih, preciznih i dosljednih indicija na temelju kojih se može utvrditi da je tužitelj zbog svojih gospodarskih interesa, osobito u pomorskom i turističkom sektoru, kao i zbog svojeg vodećeg položaja u sirijsko-ruskom poslovnom vijeću vodeća poslovna osoba koja djeluje u Siriji.

f) Povezanost sa sirijskim režimom

129 Tužitelj u bitnome ističe da Vijeće može imena vodećih poslovnih osoba koje djeluju u Siriji uvrstiti na popis samo ako su one stvarno povezane sa sirijskim režimom, mogu utjecati na njega ili predstavljati rizik od izbjegavanja. U tom pogledu tužitelj tvrdi da čak i u slučaju da ga se smatra prosperitetnom ili vodećom osobom koja djeluje u Siriji, on nije povezan sa sirijskim režimom niti je dio uskoga kruga vodećih poslovnih osoba koje djeluju u Siriji, kako je definirano u uvodnoj izjavi 6. Odluke 2015/1836.

130 U ovom slučaju uvrštenje tužiteljeva imena na predmetne popise učinjeno je u zakonodavnom kontekstu Odluke 2013/255, kako je izmijenjena Odlukom 2015/1836. S tim u vezi, Odlukom 2015/1836 uveden je, među ostalim, kao objektivan, autonoman i dovoljan kriterij za uvrštenje okolnost da je riječ o „vodećim poslovnim osobama koje djeluju u Siriji”, tako da Vijeće više ne mora dokazati postojanje veze između te kategorije osoba i sirijskog režima, u smislu kako se to zahtijevalo Odlukom 2013/255 prije njezine izmjene, a ni između tih osoba i potpore režimu ili koristi od tog režima, s obzirom na to da je okolnost da je netko vodeća poslovna osoba koja djeluje u Siriji dovoljna za primjenu predmetnih mjera ograničavanja na tu osobu. Stoga iz Odluke 2013/255, kako je izmijenjena Odlukom 2015/1836, uopće ne proizlazi da je na Vijeću da podnese dokaz da su kumulativno ispunjeni uvjet koji se odnosi na položaj vodeće poslovne osobe i onaj dovoljne povezanosti s režimom (vidjeti u tom smislu presude od 9. srpnja 2020., Haswani/Vijeće, C-241/19 P, EU:C:2020:545, t. 71. do 74., od 4. travnja 2019., Sharif/Vijeće, T-5/17, EU:T:2019:216, t. 55. i 56. (neobjavljene) i rješenje od 11. rujna 2019., Haswani/Vijeće, T-231/15 RENV, neobjavljeno, EU:T:2019:589, t. 56.).

131 U tom smislu, Opći je sud smatrao da se iz kriterija koji se odnosi na svojstvo „vodeće poslovne osobe koja djeluje u Siriji” može zaključiti o postojanju oborive predmnjeve povezanosti sa sirijskim režimom (vidjeti u tom smislu presudu od 4. travnja 2019., Sharif/Vijeće, T-5/17, EU:T:2019:216, t. 106. i rješenje od 11. rujna 2019., Haswani/Vijeće, T-231/15 RENV, neobjavljeno, EU:T:2019:589, t. 60.). Ta se predmnjeva primjenjuje kada Vijeće može dokazati da određena osoba nije samo poslovna osoba koja djeluje u Siriji, već i da je se može okvalificirati kao vodeću poslovnu osobu. Naime, kao što to proizlazi iz izričaja uvodne izjave 6. Odluke 2015/1836, Vijeće želi iskoristiti utjecaj koji te osobe mogu izvršiti na sirijski režim potičući ih, mjerama ograničavanja koje u odnosu na njih donosi, da izvrše pritisak na sirijski režim da promijeni svoju politiku represije. Prema tome, kada Vijeće uspije dokazati da poslovna osoba ima utjecaj na sirijski režim, predmnjeva se povezanost između te osobe i sirijskog režima.

132 Međutim, valja podsjetiti na to da poštovanje od strane Općeg suda pravila o teretu dokazivanja i izvođenju dokaza u području mjera ograničavanja podrazumijeva da taj sud poštuje načelo iz ustaljene sudske prakse navedeno u točki 38. ove presude, koje je Sud naveo u presudi od 11. rujna 2019., HX/Vijeće (C-540/18 P, neobjavljena, EU:C:2019:707, t. 48. do 50.), a prema kojem je, u biti, u slučaju osporavanja osnovanosti razloga za uvrštenje, teret dokazivanja na instituciji.

- 133 Prema tome, tužitelju se ne može nametnuti pretjeran standard dokazivanja radi obaranja predmnjeve povezanosti sa sirijskim režimom. S obzirom na to, valja smatrati da je tužitelj uspio oboriti navedenu predmnjevu povezanosti sa sirijskim režimom ako iznese argumente ili elemente kojima se može ozbiljno dovesti u pitanje pouzdanost dokaza koje je iznijelo Vijeće ili njihovu ocjenu, osobito u pogledu uvjeta navedenih u članku 27. stavku 3. i članku 28. stavku 3. Odluke 2013/255, kako je izmijenjena Odlukom 2015/1836, ili ako sudu Unije podnese skup indicija o nepostojanju ili prestanku povezanosti s tim režimom, nepostojanju utjecaja na navedeni režim ili nepostojanju stvarnog rizika izbjegavanja mjera ograničavanja, u skladu s člankom 27. stavkom 3. i člankom 28. stavkom 3. te odluke (presuda od 8. srpnja 2020., Zubedi/Vijeće, T-186/19, EU:T:2020:317, t. 71.).
- 134 Uvodno valja provjeriti poziva li se Vijeće samo na predmnjevu povezanosti, u smislu sudske prakse navedene u točkama 130. i 131. ove presude, radi utvrđivanja povezanosti između tužitelja i sirijskog režima zbog gospodarskih aktivnosti tužitelja. U tom smislu valja razmotriti može li se dokazima koje je podnijelo Vijeće i koji su sadržani u dokumentu WK 1755/2020INIT nedvojbeno utvrditi povezanost između gospodarskih aktivnosti tužitelja i sirijskog režima ili je pak Vijeće svoj zaključak donijelo samo na temelju upravo navedene predmnjeve povezanosti.
- 135 U tom pogledu, prvo, što se tiče društva AKSSA, nije moguće na temelju ijednog od dokaza iz dokumenta WK 1755/2020 INIT utvrditi posebnu povezanost između te pomorske agencije, koja k tomu nije jedina sirijska agencija, i sirijskog režima.
- 136 Drugo, što se tiče društva Phoenicia Tourism Company, s internetske stranice „The Syria Report” proizlazi, a to je potvrdio i tužitelj, da je to društvo potpisalo ugovor sa sirijskim Ministarstvom turizma.
- 137 Treće, iz dokumenta WK 1755/2020 INIT, a osobito iz članaka novinske agencije Reuters i s internetske stranice „Al Janoubia” proizlazi da je društvo Cham Holding, koje pripada Ramiju Makhloufu, koji pak podupire sirijski režim i rođak je Bashara Al-Assada, povezano sa sirijskim režimom.
- 138 Naposljetku, četvrto, što se tiče položaja tužitelja u sirijsko-ruskom poslovnom vijeću, valja napomenuti da se na temelju dokaza koje je Vijeće podnijelo ne može utvrditi status navedenog poslovnog vijeća u pogledu sirijskog režima. Usto, iz dokaza ne proizlaze nikakva pojašnjenja u pogledu povezanosti sirijsko-ruskog poslovnog vijeća i sirijskog režima. Stoga se na temelju dokumenta WK 1755/2020 INIT ne može utvrditi postojanje povezanosti između položaja tužitelja i sirijskog režima.
- 139 Slijedom toga, jedini elementi koje je uz predmnjevu povezanosti sa sirijskim režimom Vijeće istaknulo kako bi se dokazala povezanost između tužitelja i sirijskog režima, odnose se, s jedne strane, na društvo Phoenicia Tourism Company i, s druge strane, na društvo Cham Holding.
- 140 Međutim, što se tiče društva Phoenicia Tourism Company, valja navesti da iako je to poduzeće potpisalo ugovor sa sirijskim Ministarstvom turizma, kao što je to utvrđeno u točki 179. ove presude, nisu jasne okolnosti sklapanja tog ugovora kao ni konkretno ostvarenje turističkog projekta na otoku Ruadu, tako da se Vijeće, na kojem je teret dokazivanja, ne može pozivati samo na taj ugovor kako bi dokazalo povezanost između tužitelja i sirijskog režima, u smislu kako je definirano u uvodnoj izjavi 6. Odluke 2015/1836 (vidjeti točku 9. ove presude).

- 141 Što se tiče društva Cham Holding, tužitelj je dokazao da je napustio upravni odbor tog društva i da je u njemu samo dioničar. Doista, nijedan dokaz koji je podnijelo Vijeće ne objašnjava na koji način tužitelj, unatoč tomu što se udaljio od tog društva, održava posebne veze s njime ili Ramijem Makhloufom i, šire, sa sirijskim režimom.
- 142 Dakle, Vijeće se radi utvrđivanja povezanosti između tužitelja i sirijskog režima može pozivati samo na predmnjevu povezanosti s navedenim režimom. Stoga valja ocijeniti može li se na temelju elemenata koje je iznio tužitelj oboriti predmnjeva povezanosti sa sirijskim režimom.
- 143 U tom kontekstu valja razmotriti tužiteljeve argumente kojima se nastoji dokazati da nije povezan sa sirijskim režimom, da nema utjecaja na njega i da ne predstavlja nikakav rizik u smislu izbjegavanja mjera.
- 144 Kao prvo, tužitelj u biti tvrdi da je 2012. napustio Siriju kako bi se nastanio u Libanonu zbog djelovanja sirijskog režima, kojem se suprotstavlja. Nakon 2012. putovao je u Siriju tek dva puta.
- 145 Valja utvrditi da je među strankama nesporno da tužitelj živi u Libanonu od 2012. Međutim, ta okolnost ne znači nužno da tužitelj nije nastavio imati gospodarske interese u Siriji odnosno da nije na položajima u tijelima i institucijama povezanima s gospodarskim životom te zemlje. Doista, kao što to proizlazi iz točke 128. ove presude, Vijeće je podnijelo skup indicija kojima se u biti dokazuje da tužitelj i dalje ima gospodarske interese u Siriji. Osim toga, čak i pod pretpostavkom da je tužitelj otišao u Siriju prilikom smrti svoje majke, to ne znači da to nije učinio i u drugim prilikama. Uostalom, budući da je tužitelj nastavio imati interese u Siriji, broj njegovih putovanja u Siriju nakon njegova nastanjenja u Libanonu nije relevantan.
- 146 Kao drugo, tužitelj navodi da je njegovo protivljenje sirijskom režimu imalo za njega negativne posljedice. Konkretno, sirijske tajne službe izdale su za njim uhidbeni nalog nakon njegova odlaska iz Sirije. U prilog svojoj tvrdnji tužitelj je podnio okružnicu od 21. listopada 2014. sirijskog Odjela za javnu sigurnost u kojoj je u pogledu okružnice od 18. listopada 2014. o pokretanju istrage protiv određenih osoba navedeno da tužitelja treba isključiti iz potonje okružnice zbog „prestanka postojanja osnova”.
- 147 Činjenica da je tužitelj bio predmet istrage 2014. ne može u okolnostima ovog slučaja predstavljati indiciju da on nije povezan sa sirijskim režimom. Naime, valja istaknuti da je tužitelj iz te istrage izuzet samo tri dana nakon što je njome bio obuhvaćen te da iz spisa ne proizlazi da su tijekom tog kratkog razdoblja sirijska tijela poduzimala bilo kakve radnje u odnosu na njega. Usto, valja utvrditi, kao što to čini Vijeće, da u dokumentu koji je podnio tužitelj nisu navedeni detaljni razlozi koji su opravdali njegovo obuhvaćanje tom istragom kao ni razlozi zbog kojih se smatralo da su ti razlozi prestali postojati. U tom pogledu tužitelj navodi da sirijske tajne službe ne obrazlažu svoje „uhidbene naloge” i da se na te dokumente primjenjuje vojno pravo. Iako se ta pojašnjenja čine razumno uvjerljivima, tužitelj ih nije potkrijepio i nije pružio objašnjenja o razlozima koji, prema njegovu mišljenju, objašnjavaju pokretanje te istrage, osim navodne želje sirijskog režima da mu nanese štetu. Naposljetku, valja utvrditi da na dan donošenja pobijanih akata, odnosno šest godina nakon izdavanja tog naloga, tužitelj nije bio predmet istrage sirijskog Odjela za javnu sigurnost.
- 148 Kao treće, tužitelj tvrdi da podržava humanitarne i civilne organizacije koje se protive sirijskom režimu te koje pomažu sirijskim izbjeglicama i pružaju im potporu. Usto, tužitelj u biti ističe da se susreo s predstavnicima europskih zemalja kako bi raspravljali o ugnjetavanju koje provodi sirijski režim.

- 149 U prilog svojim navodima tužitelj je, prvo, naveo izjavu od 20. travnja 2020. bivšeg veleposlanika Francuske Republike u Siriji i Suverenog malteškog reda u Libanonu. U toj izjavi bivši veleposlanik navodi da je tužitelja upoznao tijekom boravka u Siriji i da je s njim održavao prijateljske odnose. On u biti objašnjava da se nakon 2011. susreo s tužiteljem u Libanonu, koji mu je iskazao osobit interes za humanitarne aktivnosti Suverenog malteškog reda u Libanonu u korist sirijskih izbjeglica, za koje je pružio financijsku pomoć. Naposljetku, bivši veleposlanik navodi da mu je prilikom svojih susreta s tužiteljem potonji spominjao „dramatičnu situaciju” Sirije. On tvrdi da je u tužiteljevim stavovima uvijek primjećivao veliku zadržku u pogledu vladajućeg režima, u pogledu kojeg je često izražavao snažne kritike te namjerno isticao njegovu odgovornost za pogoršanje situacije u zemlji.
- 150 Drugo, tužitelj je podnio dopis od 27. travnja 2020. koji je sastavila osoba koja radi u humanitarnoj organizaciji. [povjerljivo]¹ U pogledu tih djelatnosti tužitelj osim opisa sadržanog u tom dopisu pruža opširnije informacije u replici. [povjerljivo]
- 151 Treće, tužitelj je dostavio dopis od 27. travnja 2020. koji potječe od druge osobe koja je uključena u rad druge humanitarne organizacije. [povjerljivo]
- 152 Četvrto, tužitelj je podnio dopis 27. travnja 2020. koji potječe od treće osobe. [povjerljivo]
- 153 Peto, tužitelj ističe uključenost njegove obitelji u ustanovu Phoenicia Maritime Training Centre. U biti, radi se o obrazovnoj ustanovi u području pomorstva u Siriji koju su njegovi sinovi osnovali kako bi se mladim stanovnicima otoka Ruada pružilo obrazovanje po simboličnoj tarifi. U tom pogledu valja navesti da cilj djelatnosti tog centra nije stjecanje dobiti. Tužitelj navodi da taj centar nudi alternativu mladim stanovnicima otoka Ruada, koji strahuju od novačenja u vojnu službu ili uhićenja. Općenitije govoreći, tužitelj tvrdi da se stanovnici otoka Ruada smatraju protivnicima režima jer pripadaju sunitskom ogranku islama.
- 154 Najprije valja utvrditi da tužiteljev argument prema kojem se njegovu uključenost u ustanovu Phoenicia Maritime Training Centre treba tumačiti na način da svjedoči o njegovu protivljenju sirijskom režimu u biti nije potkrijepljen ni sadržajem potvrde od 23. prosinca 2019., kojom se potvrđuje obrazovna akreditacija ustanove, ni popisom tarifa navedene ustanove od 1. srpnja 2020. Naime, tužitelj nije podnio ni jedan drugi dokaz kojim bi potkrijepio svoju tvrdnju.
- 155 Nadalje, što se tiče izjava koje je podnio tužitelj, valja istaknuti da ne postoji propis Unije o pojmu dokaza te da je sud Unije utvrdio načelo slobodne ocjene odnosno slobode dokaznih sredstava, što valja shvatiti na način da se za dokazivanje određene činjenice mogu isticati dokazna sredstva svake vrste, kao što su to, među ostalim, svjedočenja, isprave i priznanja. Shodno tomu, sud Unije utvrdio je načelo slobodne ocjene dokaza prema kojem je utvrđivanje vjerodostojnosti ili, drugim riječima, dokazne vrijednosti dokaza prepušteno osobnom uvjerenju suca (vidjeti presudu od 13. prosinca 2018., Iran Insurance/Vijeće, T-558/15, EU:T:2018:945, t. 153. i navedenu sudsku praksu).
- 156 Usto, radi ocjene dokazne vrijednosti isprave valja uzeti u obzir više elemenata, kao što su to porijeklo isprave, okolnosti u pogledu njezina nastanka, adresata i sadržaja te razmotriti doimaju li se informacije koje sadržava smislenim i pouzdanim s obzirom na te elemente (vidjeti presudu od 13. prosinca 2018., Iran Insurance/Vijeće, T-558/15, EU:T:2018:945, t. 154. i navedenu sudsku praksu).

¹ Povjerljivi podaci su izostavljeni.

- 157 Što se konkretnije tiče svjedočenja, njihova pouzdanost i vjerodostojnost u svakom slučaju mora biti potkrijepljena njihovom ukupnom dosljednošću, a njihov je značaj tim veći ako su u bitnim točkama potkrijepljena drugim objektivnim elementima iz spisa (vidjeti u tom smislu presudu od 12. svibnja 2015., Dalli/Komisija, T-562/12, EU:T:2015:270, t. 78.).
- 158 U ovom slučaju, prvo, valja istaknuti da je izjave koje je dostavio tužitelj sastavio bivši veleposlanik Francuske Republike i Suverenog malteškog reda te visokopozicionirane osobe u hijerarhiji humanitarnih organizacija. Vijeće taj element nije osporilo.
- 159 Drugo, nijedan element spisa ne upućuje na pretpostavku da autori tih izjava imaju osobni interes u ovom sporu niti da su međusobno povezani pa se ne može pretpostaviti da su se dogovorili kako bi tužitelju dali usklađene izjave. Uostalom, Vijeće to ni ne tvrdi.
- 160 Treće, adresat tih izjava je Opći sud. Na taj su način autori tih izjava, a osobito bivši veleposlanik Francuske Republike i Suverenog malteškog reda, sastavili te dokumente uz potpuno poznavanje ne samo sustava mjera ograničavanja koji je Unija uspostavila u pogledu Sirije i cilja koji se tim sustavom želi postići, kako je naveden u točkama 2., 5. i 9. ove presude, nego i o važnosti uloga koji za tužitelja predstavlja podnošenje ove tužbe.
- 161 Četvrto, četiri se izjave podudaraju u pogledu njihova sadržaja. U svim se tim izjavama tužitelja opisuje na način da otvoreno kritizira politiku sirijskog režima te se navodi da je pružao financijsku pomoć programima koji su uspostavljeni kako bi se pomoglo sirijskim izbjeglicama.
- 162 Peto, što se tiče objektivnih elemenata iz spisa kojima se, u skladu sa sudskom praksom navedenom u točki 157. ove presude, potkrepljuje sadržaj izjava koje je podnio tužitelj, valja primijetiti da je tužitelj podnio elektroničku korespondenciju kojom se dokazuje da je 2016. radi organizacije sastanka bio u kontaktu s tajništvom tadašnjeg veleposlanika Francuske Republike, koji nije isti veleposlanik koji je dao izjavu, te da je 2013. organizirao večeru na koju su bili pozvani tadašnji veleposlanik Kraljevine Španjolske, drugi španjolski diplomat i tadašnja veleposlanica Unije u Libanonu, pri čemu je ta veleposlanica potvrdila svoje sudjelovanje na navedenoj večeri.
- 163 Naposljetku, šesto, valja utvrditi da Vijeće nije iznijelo ni jedan argument kojim bi se dovela u pitanje pouzdanost izjava koje je podnio tužitelj.
- 164 Stoga valja priznati da su izjave koje je podnio tužitelj smislene i pouzdane, u skladu sa sudskom praksom navedenom u točki 156. ove presude.
- 165 Što se tiče sadržaja tih izjava, valja navesti da se u njima navode snažne kritike koje je tužitelj iznio u pogledu politike sirijskog režima, ali i financijske pomoći koju je pružio humanitarnim organizacijama koje podržavaju sirijske izbjeglice. Štoviše, izjavama se potvrđuju odnosi koje tužitelj održava s diplomatskim predstavnicima država članica Unije i same Unije.
- 166 Točno je, kao što to navodi Vijeće, da tužitelj nije dostavio dodatne informacije o aktivnostima humanitarnih organizacija za koje tvrdi da ih podržava, kao ni o njihovu protivljenju sirijskom režimu, osim onih koje proizlaze iz gore navedenih izjava i njegovih pismena. Međutim, valja napomenuti da Vijeće ne tvrdi da humanitarne organizacije ne postoje. Stoga, budući da je Vijeće raspolagalo nazivima takvih organizacija, ono je moglo iznijeti indicije kojima se nastoji dokazati da aktivnosti koje te organizacije obavljaju nisu one koje su autori izjava naveli u tim izjavama odnosno tužitelj u svojim pismenima.

- 167 Usto, Vijeće smatra da je vjerojatno da je tužitelj pokušao prikriti svoju povezanost sa sirijskim režimom kako ne bi ugrozio svoje međunarodne aktivnosti i kontakte s europskim i svjetskim partnerima. Stoga se tužitelj nastojao baviti dobrotvornim aktivnostima i izražavati zadržku u pogledu režima u odnosima koje održava sa svojim međunarodnim kontaktima.
- 168 Vijeće je na raspravi navelo Općem sudu da je članak s internetske stranice „Eqstad” dokaz da je cilj tužiteljeva ponašanja bilo prikrivanje njegove povezanosti sa sirijskim režimom.
- 169 Međutim, takva se indicija ne može smatrati dovoljnom da bi se potkrijepila tvrdnja Vijeća. Naime, taj se članak, s jedne strane, ne odnosi na povezanost tužitelja s humanitarnim organizacijama ili predstavnicima zemalja članica Unije, nego se bavi njegovim odlaskom u Libanon i, s druge strane, on nije potkrijepljen ni jednim drugim dokazom.
- 170 Naposljetku, Vijeće nije iznijelo ni jedan element kojim bi se doveo u pitanje sadržaj izjava koje je podnio tužitelj. Na upit tijekom rasprave Vijeće je samo navelo da te izjave treba odvagnuti u odnosu na dokaze koje je ono podnijelo, pri čemu nije navelo specifične elemente kojima bi ih se dovelo u pitanje.
- 171 S obzirom na sve prethodno navedeno, valja utvrditi da izjave koje je podnio tužitelj dokazuju da se on ogradio od sirijskog režima i da financira humanitarne akcije kojima se pomaže sirijskim izbjeglicama.
- 172 Kao četvrto, tužitelj navodi da je sirijski režim bio osobito nezadovoljan što je tužitelj posredstvom društva Phoenicia Tourism Company bio uspješni ponuditelj u postupku javne nabave u vezi s turističkim razvojem otoka Ruada, kao i da je zatim odbio ulagati u taj projekt i poduzimati radove na izgradnji hotela. Tužitelj smatra da mu je činjenica da je bio uspješni ponuditelj u tom postupku javne nabave u biti omogućila da ostvari povrat kontrole nad zemljištima koja su bila izvlaštena od njegove obitelji 1983. Međutim, tužitelj tvrdi da nije izvršio nikakvo ulaganje u taj projekt, zbog čega mu je režim zaprijetio poduzimanjem pravnih mjera.
- 173 U prilog svojim tvrdnjama tužitelj je podnio, s jedne strane, Uredbu br. 3 053 sirijskog predsjednika, koju je sirijsko Ministarstvo turizma zaprimilo 1. siječnja 1983., čijim se člankom 1. propisuje izvlaštenje zemljišta na otoku Ruadu radi provedbe turističkog projekta i, s druge strane, tri dokumenta koji se odnose na zemljišta u posjedu određenih osoba čije je prezime Sabra. U prvim dvama dokumentima, datiranim 21. siječnja 1962. i 1. ožujka 1977., ne navodi se tužiteljevo ime. U trećem dokumentu, koji je 25. svibnja 2006. sastavila Uprava u Tartusu za nekretnine, navodi se tužiteljevo ime. Naposljetku, tužitelj podnosi nedatirani dokument prema kojem je zemljište u vlasništvu njegova djeda bilo izvlašteno u okviru turističkog projekta na otoku Ruad.
- 174 Najprije valja istaknuti da je tužitelj u replici pojasnio da nisu sva zemljišta koja su u posjedu njegove obitelji na otoku Ruad bila izvlaštena jer se neka od njih nalaze na dijelu otoka na kojem režim nije namjeravao razviti svoj turistički projekt. U tom pogledu valja utvrditi da je tužitelj podnio samo dokaz o izvlaštenju jednog zemljišta koje je pripadalo jednom od članova njegove obitelji.
- 175 Nadalje, tužitelj ne poriče da je u kolovozu 2012. platio novčani iznos koji odgovara troškovima sudjelovanja u postupku javne nabave u iznosu od 1 % procijenjenih ukupnih troškova povezanih s projektom, odnosno, prema tužiteljevu navodu, 7 milijuna SYP, što odgovara vrijednosti od oko

88 501 eura. Ti su troškovi uplaćeni bespovratno. Usto, tužitelj je podnio dokaz da je u svibnju 2013. podnio jamstvo urednog izvršavanja [ugovora] u iznosu od 14 316 600 SYP (oko 113 732 eura).

- 176 Valja priznati da je uplaćivanje tih novčanih iznosa oblik ulaganja u turistički projekt na otoku Ruad, iako tužitelj u biti tvrdi da se nije radilo o ulaganju koje je od njega sirijski režim očekivao.
- 177 Nasuprot tomu, valja utvrditi da Vijeće nije dokazalo da je tužitelj izvršio drugu uplatu ili drugo ulaganje u okviru turističkog projekta na otoku Ruad.
- 178 Naposljetku, kao što je to u biti navedeno u točki 90. ove presude, tužitelj je dokazao da je društvo Phoenicia Tourism Company bilo neaktivno do 2019. Doduše, ne može se isključiti mogućnost, kao što je to uostalom istaknuto u točki 95. ove presude, da je to poduzeće bilo aktivno na dan donošenja pobijanih akata. Međutim, kao što to proizlazi iz točaka 92. i 93. ove presude, dokaz o aktivnosti tog društva povezan je s dopisom od 25. veljače 2020. kojim se tužitelju zaprijetilo pravnim mjerama u slučaju ustrajnog neizvršavanja ugovora.
- 179 Iz prethodno navedenog proizlazi da iako je tužitelj bio stvarno uključen u turistički projekt na otoku Ruadu te ga je nakon dopisa od 25. veljače 2020. bio dužan izvršavati, okolnosti u kojima je sklopio navedeni projekt i njegovo konkretno ostvarenje nisu jasni. Opći sud utvrđuje da nije moguće sa sigurnošću tvrditi da je tužitelj samo namjeravao vratiti izvlaštena zemljišta koja su pripadala njegovoj obitelji, što je mogao biti element za obaranje predmnjeve povezanosti sa sirijskim režimom, ali da nije moguće ni ustvrditi da je učinio sve u svojoj moći kako bi osigurao razvoj turističkog projekta na otoku Ruadu, na način kako to želi sirijski režim. Naime, u tom pogledu navod Vijeća prema kojem tužitelj nije započeo radove na tom projektu zbog razloga neovisnih o njegovoj volji nije ničim potkrijepljen. Stoga, u okviru razmatranja argumenata koje je tužitelj istaknuo kako bi oborio predmnjevu povezanosti, valja zaključiti da se radi obaranja navedene predmnjeve tužitelj ne može pozivati na razloge koji su ga naveli na sklapanje ugovora o turističkom projektu na otoku Ruadu.
- 180 Naposljetku, kao peto, tužitelj u biti negira svoje navodno svojstvo bliskog poslovnog suradnika Ramija Makhloufa, koji podupire sirijski režim i rođak je Bashara al-Asada, kao osobe s kojom nije u kontaktu već dvanaest godina. Konkretnije, tužitelj tvrdi da su netočne informacije sadržane u dokumentu WK 1755/2020 INIT prema kojima je on bio povezan s Ramijem Makhloufom u prehrambenom sektoru. U tom pogledu tužitelj tvrdi da nikad nije obavljao djelatnosti u tom sektoru, osim u okviru društva OVO. Usto, tužitelj tvrdi da nije pružao brodarske usluge za prijevoz prehrambenih proizvoda. Osim toga, tužitelj navodi da je jedina zajednička točka s Ramijem Makhloufom činjenica da su oboje imali udjele u društvu Cham Holding.
- 181 Iz točke 106. ove presude proizlazi da je tužitelj dokazao da je društvo OVO već bilo likvidirano na dan donošenja pobijanih akata. Nasuprot tomu, tužitelj je na dan donošenja navedenih akata još uvijek imao udjele u društvu Cham Holding, koje je bilo u vlasništvu Ramija Makhloufa, kao što to proizlazi iz informacija objavljenih na internetskoj stranici novinske agencije Reuters te internetskim stranicama „Eqstad”, „al Arabiya News”, „Enab Baladi” i „Al Janoubia”. Međutim, valja utvrditi da je tužitelj dao ostavku na svoj položaj u upravnom odboru društva Cham Holding (vidjeti točku 102. ove presude), čime je očitovao svoju volju udaljavanja od aktivnosti tog društva. Uostalom, tužiteljeva želja da se udalji od društva Cham Holding, koje je predmet mjera ograničavanja Unije i Sjedinjenih Američkih Država, potkrijepljena je člancima s internetskih stranica „Eqstad”, „al Arabiya News” i „Enab Baladi”.

- 182 Slijedom toga, dokazavši da ne obavlja djelatnosti u prehrambenom sektoru i da se udaljio od društva Cham Holding, tužitelj je uspio dovesti u pitanje elemente na temelju kojih je Vijeće donijelo zaključak da ga smatra bliskim poslovnim suradnikom Ramija Makhloufa.
- 183 S obzirom na sve prethodno navedeno, valja utvrditi da se radi obaranja predmnjeve povezanosti sa sirijskim režimom tužitelj može pozivati na to da je dokazao da je otvoreno kritizirao sirijski režim i da je financijski pomagao humanitarne organizacije koje djeluju u korist sirijskih izbjeglica. Usto, doveo je u pitanje tvrdnju prema kojoj je on bliski poslovni suradnik Ramija Makhloufa, koji podupire sirijski režim i rođak je Bashara al-Asada.
- 184 Kao što proizlazi iz točke 133. ove presude, jedna od mogućnosti tužitelja da obori predmnjevu povezanosti sa sirijskim režimom jest da podnese skup indicija o nepostojanju utjecaja na sirijski režim.
- 185 U ovom slučaju, uzimajući u obzir tužiteljevu političku osjetljivost, pomoć koju pruža humanitarnim organizacijama koje podupiru sirijske izbjeglice i njegovo udaljavanje od Ramija Makhloufa, malo je vjerojatno da održava veze sa sirijskim režimom. Slijedom toga, nije sigurno da će tužitelj zbog mjera ograničavanja donesenih protiv njega imati utjecaj na sirijski režim koji je potreban za povećanje pritiska na taj režim kako bi promijenio svoju politiku represije.
- 186 Stoga, iako je točno da iz dokaza koje je podnijelo Vijeće proizlazi da tužitelj ima gospodarske interese, među ostalim, u pomorskom i turističkom sektoru te da je na istaknutom položaju u sirijsko-ruskom poslovnom vijeću, on je ipak uspio oboriti predmnjevu povezanosti između sebe i sirijskog režima.
- 187 S obzirom na sve prethodno navedeno, valja zaključiti da iako je dokazan tužiteljev status poslovne osobe koja djeluje u Siriji, isto se ne može utvrditi za njegov status vodeće poslovne osobe.
- 188 Stoga valja smatrati da prvi razlog uvrštenja tužiteljeva imena na predmetne popise, povezan sa statusom vodeće poslovne osobe koja djeluje u Siriji, nije u dovoljnoj mjeri dokazan.

5. Povezanost sa sirijskim režimom

- 189 Valja provjeriti je li tužiteljev položaj dostatan dokaz da podupire sirijski režim ili da ostvaruje koristi od njegovih politika. Takvu ocjenu treba provesti na način da se dokazi ne razmatraju odvojeno, nego u kontekstu u kojem se nalaze. Naime, Vijeće je ispunilo svoju obvezu tereta dokazivanja ako sudu Unije predoči skup dovoljno konkretnih, preciznih i dosljednih indicija na temelju kojih se može utvrditi postojanje dovoljne povezanosti između osobe koja podliježe mjeri zamrzavanja svojih financijskih sredstava i dotičnog režima (vidjeti presudu od 9. rujna 2016., *Tri-Ocean Trading/Vijeće*, T-709/14, neobjavljenu, EU:T:2016:459, t. 42. i navedenu sudsku praksu).
- 190 Prema razlozima za uvrštenje navedenima u točkama 14. i 44. ove presude, tužitelj financijski i gospodarski podupire sirijski režim, osobito posredstvom društava u inozemstvu i svojih poslovnih aktivnosti, ali i zbog svojih aktivnosti pranja novca, te ostvaruje koristi od tog režima u okviru svojih aktivnosti u sektoru nekretnina.
- 191 Dakle, valja utvrditi da se razlozi zbog kojih Vijeće smatra da tužitelj podupire sirijski režim i da od njega ostvaruje koristi u biti preklapaju s onima zbog kojih ga je ono smatralo vodećom poslovnom osobom koja djeluje u Siriji.

192 U tom pogledu, valja podsjetiti na to da se ne može isključiti da se za određenu osobu razlozi za uvrštenje njezina imena podudaraju u određenoj mjeri, u smislu da se osoba može smatrati vodećom poslovnom osobom koja djeluje u Siriji i da u okviru svojih aktivnosti ima koristi od sirijskog režima ili da ga njima podupire. To upravo proizlazi iz toga što su, kao što je to utvrđeno u uvodnoj izjavi 6. Odluke 2015/1836, bliska povezanost te kategorije osoba sa sirijskim režimom i njihova potpora tom režimu jedan od razloga zbog kojih je Vijeće odlučilo uspostaviti tu kategoriju. Međutim, čak i u tom slučaju, radi se o različitim kriterijima (presuda od 23. rujna 2020., Kaddour/Vijeće, T-510/18, EU:T:2020:436, t. 77.).

a) Gospodarska i financijska potpora sirijskom režimu

193 Iz razloga za uvrštenje tužiteljeva imena na predmetne popise proizlazi da on financijski i gospodarski podupire sirijski režim zahvaljujući, s jedne strane, svojim poslovnim aktivnostima i, s druge strane, pranju novca.

194 Kao prvo, kada je riječ o tužiteljevim poslovnim aktivnostima, valja prvo navesti da se u razlozima za uvrštenje navodi njegov status „[brodarskog magnata]”. U tom pogledu, u točki 81. ove presude utvrđeno je da tužitelj posjeduje samo društvo AKSSA. Međutim, iako samo vlasništvo tog društva nije nevažno u sektoru djelatnosti pomorskih agencija (vidjeti točku 69. ove presude), ono ne može biti dostatno kako bi se smatralo da je tužitelj „[brodarski magnat]”. Naime, iz tumačenja svih razloga za uvrštenje proizlazi da je Vijeće tužitelja tako kvalificiralo upravo zbog mnoštva njegovih gospodarskih interesa u pomorskom sektoru. Međutim, čak i pod pretpostavkom da je tužitelj na temelju samog gospodarskog interesa koji predstavlja društvo AKSSA „[brodarski magnat]”, valja primijetiti da Vijeće ne objašnjava na koji način tužitelj posredstvom tog društva podupire sirijski režim. U svakom slučaju, to ne proizlazi ni iz dokaza sadržanih u dokumentu WK 1755/2020 INIT.

195 Drugo, u obrazloženju se navodi da tužitelj podupire sirijski režim kao bliski poslovni suradnik Ramija Makhloufa. U tom pogledu, s jedne strane, iz članka koji je objavio Le Monde i informacija s internetskih stranica „World Crunch”, „Eqstad”, „al Arabiya News” i MEIRSS-a proizlazi da je tužitelj, koji je sudjelovao u trgovini prehrambenim proizvodima s Ramijem Makhloufom, u biti omogućio sirijskom režimu da izbjegne mjere ograničavanja jer se europski embargo nije odnosio na prehrambene proizvode.

196 Međutim, prije svega, kao što to proizlazi iz točke 98. ove presude, tužiteljev subjekt koji je bio aktivan u sektoru prehrambenih proizvoda, odnosno društvo OVO, više ne postoji.

197 Nadalje, što se tiče društva Cham Holding, čiji je vlasnik Rami Makhlouf i u kojem je tužitelj dioničar, iz tumačenja dokaza koje je podnijelo Vijeće ne proizlazi da to poduzeće posluje u sektoru prehrambenih proizvoda.

198 Naposljetku, u dokumentu WK 1755/2020 INIT ne pružaju se druga pojašnjenja o obliku povezanosti između tužitelja i Ramija Makhloufa u sektoru prehrambenih proizvoda.

199 S druge strane, što se tiče potpore sirijskom režimu posredstvom društva Cham Holding, čiji je vlasnik Rami Makhlouf i u kojem je tužitelj dioničar, iz članka koji je objavila novinska agencija Reuters i s internetskih stranica „al Arabiya News”, „Enab Baladi” i „Al Janoubia” proizlazi da je društvo Cham Holding povezano sa sirijskim režimom. Međutim, u tim se člancima ne objašnjava kako bi to poduzeće pružalo financijsku ili gospodarsku potporu sirijskom režimu.

- 200 Naposljetku, kao što je utvrđeno u točki 182. ove presude, tužitelj je valjano doveo u pitanje svoj status bliskog poslovnog suradnika Ramija Makhloufa.
- 201 Slijedom toga, valja zaključiti da Vijeće nije u dovoljnoj mjeri dokazalo da tužitelj podupire sirijski režim na temelju svojeg statusa bliskog poslovnog suradnika Ramija Makhloufa.
- 202 Treće, u razlozima za uvrštenje navodi se da tužitelj gospodarski i financijski podupire sirijski režim, osobito posredstvom svojih društava sa sjedištem u inozemstvu. U tom pogledu, iz točaka 81., 96. i 106. ove presude proizlazi da tužitelj ima gospodarske interese u Siriji zbog društava AKSSA, Phoenicia Tourism Company i Cham Holding. Jedini subjekt koji se nalazi u inozemstvu, konkretnije u Libanonu, u kojem je tužitelj imao interese, prema navodima Vijeća, jest Yass Marine. Međutim, kao što je to navedeno u točki 78. ove presude, tužitelj je dokazao da to poduzeće više ne postoji. Štoviše, točno je da iz članka s internetske stranice „al Arabiya News” proizlazi da društvo AKSSA ima dvije podružnice, jednu u Grčkoj i drugu u Italiji, ali to nije potvrđeno drugim dokazima, a Vijeće u svakom slučaju upućuje samo na aktivnosti koje tužitelj obavlja iz Libanona kako bi potkrijepio tvrdnju da tužitelj podupire sirijski režim svojim aktivnostima iz inozemstva. Iz toga proizlazi da nije u dovoljnoj mjeri potkrijepljen dio razloga za uvrštenje prema kojem tužitelj podupire sirijski režim, među ostalim, posredstvom društava osnovanih u inozemstvu.
- 203 Naposljetku, četvrto, s obzirom na to da se razlozi za uvrštenje odnose na druge tužiteljeve poslovne aktivnosti kojima se može financijski i gospodarski podupirati sirijski režim, valja razmotriti slučaj društva Phoenicia Tourism Company. U tom pogledu, iako je utvrđeno, a da to nitko nije osporavao, da je tužitelj potpisao ugovor sa sirijskim Ministarstvom turizma u pogledu upravljanja hotelom na otoku Ruad, Vijeće ipak ne objašnjava u kojoj bi se mjeri sklapanjem takvog ugovora podupiralo sirijski režim. Konkretno, isplate novčanih iznosa s osnove troškova povezanih sa sudjelovanjem u postupku javne nabave i jamstva urednog izvršavanja ugovora, koje su provedene 2012. i 2013., ne mogu se smatrati dostatnim za zaključak da je na dan donošenja pobijanih akata, odnosno više od sedam godina nakon navedenih isplata, Vijeće dokazalo tužiteljevu financijsku potporu. Osim toga, na temelju dokaza sadržanih u dokumentu WK 1755/2020 INIT ne može se saznati na koji bi drugi način društvo Phoenicia Tourism Company podupiralo sirijski režim.
- 204 U mjeri u kojoj se tužiteljev položaj u sirijsko-ruskom poslovnom vijeću treba smatrati poslovnom aktivnošću, valja istaknuti da dokument WK 1755/2020 INIT ne sadržava nikakve informacije o financijskoj i gospodarskoj potpori koju bi on mogao pružiti sirijskom režimu u okviru tog položaja.
- 205 Kao drugo, što se tiče potpore koju je tužitelj navodno pružao sirijskom režimu svojim aktivnostima pranja novca, valja istaknuti da iz informacija s internetskih stranica „Eqstad”, „al Arabiya News” i „Enab Baladi” u biti proizlazi da su sirijske poslovne osobe, kao što je to tužitelj, stjecale libanonsko državljanstvo kako bi otvorile bankovne račune u Libanonu i pomagale sirijskom režimu u prijenosu financijskih sredstava.
- 206 U tom pogledu tužitelj najprije ističe da su te tvrdnje pogrešne jer u biti većini sirijskih poslovnih osoba koje su stekle libanonsko državljanstvo ono nije bilo potrebno jer su već imale državljanstvo drugih zemalja. Drugim riječima, on nije stekao libanonsko državljanstvo kako bi pomogao sirijskom režimu u izbjegavanju mjera ograničavanja. Međutim, valja utvrditi da tužiteljev argument predstavlja nepotkrijepljenu općenitu izjavu koju se stoga ne može prihvatiti.

- 207 Osim toga, tužitelj ističe neosnovane tvrdnje sirijskog režima o krijumčarenju, kako bi dokazao da navedeni režim nije podržavao njegov odlazak iz Sirije u Libanon. Taj argument valja shvatiti na način da se njime nastoji dokazati da tužitelj nije mogao djelovati u korist sirijskog režima stjecanjem libanonskog državljanstva. Međutim, valja navesti, kao što to čini Vijeće, da tužitelj nije uspio podnijeti indicije o tome da su te optužbe bile netočne. Naime, iz dokaza koje je podnio tužitelj ne proizlazi jasno da se Odluka br. 932 od 6. siječnja 2013. sirijskog Ministarstva financija o privremenoj pljenidbi odnosila na uvoz rabljenih automobila do kojeg je došlo nekoliko godina ranije. U tom se pogledu ne može utvrditi da ne postoji nikakva veza između te odluke i prijave od 18. veljače 2004. o dolasku broda koji prevozi rabljene automobile. Drugi dokazi koje je tužitelj podnio, odnosno potvrdu od 25. veljače 2004. o predaji teretnice br. 259 lučkim tijelima i izjavu od 6. ožujka 2004. društva Almahaba Transit & Clearance Company, ne sadržavaju dodatne informacije u tom pogledu.
- 208 S obzirom na navedeno valja istaknuti, kao što je to utvrđeno u točki 171. ove presude, da je tužitelj dokazao da se ogradio od sirijskog režima. U takvim okolnostima Opći sud smatra da je tužitelj iznio ozbiljnu sumnju u pogledu razloga zbog kojih je stekao libanonsko državljanstvo. Doista, budući da navodi koji se odnose na pranje novca, kako su navedeni u točki 205. ove presude, nisu potkrijepljeni drugim konkretnim elementima, valja zaključiti da Vijeće nije u dovoljnoj mjeri dokazalo da je tužitelj podržavao sirijski režim takvim aktivnostima.
- 209 S obzirom na sve prethodno navedeno, valja utvrditi da Vijeće nije u dovoljnoj mjeri dokazalo da je tužitelj podupirao sirijski režim.

b) Korist ostvarena od sirijskog režima

- 210 Iz razloga za uvrštenje tužiteljeva imena na predmetne popise proizlazi da je ostvario koristi od svoje povezanosti sa sirijskim režimom, što mu je omogućilo proširenje njegovih aktivnosti u sektoru nekretnina.
- 211 Među strankama je nesporno da se taj dio razloga za uvrštenje uglavnom odnosi na činjenicu da je tužitelj posredstvom društva Phoenicia Tourism Company dobio ugovor od sirijskog Ministarstva turizma za iskorištavanje zemljišta radi razvoja i upravljanja hotelom na otoku Ruadu.
- 212 Usto, kao što to proizlazi iz točke 83. ove presude, Vijeće je u dovoljnoj mjeri potkrijepilo činjenicu da je tužitelj posredstvom društva Phoenicia Tourism Company sklopio ugovor sa sirijskim Ministarstvom turizma koji mu omogućuje razvoj i vođenje hotela na otoku Ruadu. Uostalom, tužitelj to ne osporava.
- 213 Međutim, tužitelj nije čuo da ostvaruje korist od ugovora sklopljenog sa sirijskim Ministarstvom turizma te u biti tvrdi da je tim ugovorom želio ponovno uspostaviti kontrolu nad izvlaštenim zemljištima koja su pripadala njegovoj obitelji i da u konačnici nije ulagao u projekt izgradnje hotela na otoku Ruadu.
- 214 U tom pogledu, uzimajući u obzir izričaj razloga za uvrštenje tužiteljeva imena na predmetne popise, kako su navedeni u točkama 14. i 44. ove presude, valja istaknuti da je nužno da je Vijeće u dovoljnoj mjeri dokazalo da je tužitelj dobio ugovor sa sirijskim Ministarstvom turizma upravo zbog povezanosti sa sirijskim režimom.

- 215 Međutim, iako je među strankama nesporno da je tužitelj dobio ugovor nakon provedenog postupka javne nabave, ni iz članka naslovljenog „Ministry of Tourism Awards New Contract to manage Arwad Hotel” (Ministarstvo turizma dodjeljuje novi ugovor za upravljanje hotelom Arwad), koji je objavljen 26. studenoga 2012. na internetskoj stranici „The Syria Report”, ni iz jednog drugog dokaza iz dokumenta WK 1755/2020 INIT ne proizlazi da je tužitelj dobio ugovor zbog posebnih veza sa sirijskim režimom. Drugim riječima, iako je Vijeće dokazalo da je ugovor doista sklopljen, ono ne potkrepljuje činjenicu da je tužitelj u okviru tog postupka javne nabave iskoristio svoje veze sa sirijskim režimom kako bi bio uspješni ponuditelj u navedenom postupku javne nabave. U tom se pogledu ne može prihvatiti da je sama činjenica uspješnosti u postupku javne nabave, čak i ako je dovela do sklapanja ugovora s ministarstvom sirijskog režima, dovoljna za zaključak o postojanju veza koje zainteresiranoj osobi omogućuju da ostvari korist od sirijskog režima u smislu članka 27. stavka 1. i članka 28. stavka 1. Odluke 2013/255, kako je izmijenjena Odlukom 2015/1836.
- 216 Stoga Vijeće nije u dovoljnoj mjeri dokazalo da je tužitelj ostvario korist od svojih veza sa sirijskim režimom za dobivanje ugovora povezanog s razvojem turističkog projekta na otoku Ruadu i tako proširio svoje aktivnosti u turističkom sektoru.
- 217 Osim toga, valja utvrditi da dokazi koje je podnijelo Vijeće ne omogućuju provjeru je li tužitelj ostvario korist od tako sklopljenog ugovora, osim samog sklapanja navedenog ugovora.
- 218 Međutim, takvi su dokazi nužni s obzirom na to da, kao što to proizlazi iz dopisa od 25. veljače 2020., ugovor još nije bio u potpunosti izvršen i još to nije trebao biti nekoliko mjeseci, zbog čega se ne može zaključiti da tužitelj ostvaruje korist od politike turizma koju sirijski režim provodi u pogledu otoka Ruad.
- 219 Štoviše, kao što je to utvrđeno u točki 179. ove presude, iako nije moguće sa sigurnošću tvrditi da je tužitelj namjeravao samo povratiti izvlaštena zemljišta koja su pripadala njegovoj obitelji, također nije moguće tvrditi da je imao čvrstu namjeru razvijati turistički projekt na otoku Ruadu, i to unatoč dopisu od 25. veljače 2020.
- 220 Naime, činjenica da se dopisom obvezuje tužitelja da podnese hodogram radova koje mora obaviti radi izvršenja ugovora, jer se u protivnom izlaže pravnim mjerama, ne može sama po sebi biti dovoljna da bi se dokazalo da je tužitelj doista namjeravao provesti turistički projekt na otoku Ruadu.
- 221 Stoga Vijeće, na kojem je teret dokazivanja, ne može dokazati da je na temelju ugovora sklopljenog posredstvom društva Phoenicia Tourism Company tužitelj nastojao ostvariti korist od sirijskog režima, i da je to stvarno i postigao.
- 222 Osim toga, valja istaknuti da Vijeće također upućuje na pogodnosti koje sirijski režim dodjeljuje tužitelju, kao što to proizlazi iz članka na internetskoj stranici „Eqstad”. Međutim, valja primijetiti da se u tom članku pravi razlika između tužiteljeve situacije prije i poslije 2011. Stoga, iako je točno da se u članku navodi da je tužitelj ostvario koristi prije 2011., u njemu se to ne navodi i za razdoblje nakon 2011. Naprotiv, iako je članak i dalje oprezan u pogledu naravi povezanosti između tužitelja i sirijskog režima, u njemu se navodi da se tužitelj povukao iz društva Cham Holding i da je odselio u Libanon. Slijedom toga, ne može se smatrati da se člankom na internetskoj stranici „Eqstad” potkrepljuje činjenica da je tužitelj na dan donošenja pobijanih akata ostvarivao korist od sirijskog režima.

223 S obzirom na prethodno navedeno, valja zaključiti da Vijeće nije u dovoljnoj mjeri potkrijepilo činjenicu da tužitelj ostvaruje korist od sirijskog režima.

6. Zaključak

224 Iz svega prethodno navedenog proizlazi da Vijeće nije u dovoljnoj mjeri dokazalo osnovanost razloga za uvrštenje tužiteljeva imena na predmetne popise koji se temelji na njegovu statusu vodeće poslovne osobe koja djeluje u Siriji kao ni razlog uvrštenja njegova imena na navedene popise koji se temelji na povezanosti sa sirijskim režimom.

225 Stoga valja prihvatiti jedini tužbeni razlog tužitelja.

C. Zaključak o tužbi i vremenskim učincima poništenja pobijanih akata

226 Budući da je jedini tužbeni razlog prihvaćen, valja poništiti pobijane akte u dijelu u kojem se odnose na tužitelja.

227 U tom je pogledu Vijeće u okviru trećeg dijela svojeg zahtjeva zatražilo da Opći sud, u slučaju da poništi pobijane akte u dijelu u kojem se odnose na tužitelja, naloži održavanje na snazi učinaka Odluke 2020/719 u odnosu na tužitelja sve dok djelomično poništenje Provedbene uredbe 2020/716 ne stupi na snagu.

228 Ponajprije, kad je riječ o Provedbenoj uredbi 2020/716, valja podsjetiti na to da na temelju članka 60. drugog stavka Statuta Suda Europske unije, odstupajući od članka 280. UFEU-a, odluke Općeg suda kojima se uredba proglašava ništavom stupaju na snagu tek istekom roka za podnošenje žalbe iz članka 56. stavka 1. navedenog statuta, ili, ako je u tom roku podnesena žalba, od dana njezina odbijanja.

229 U tim okolnostima Vijeće, u slučaju da ne podnese žalbu, ima na raspolaganju rok od dva mjeseca, uvećan za deset dana zbog udaljenosti, računajući od datuma obavijesti o ovoj presudi, za uklanjanje utvrđenih povreda donošenjem, u slučaju potrebe, novih mjera ograničavanja prema tužitelju.

230 Nadalje, što se tiče Odluke 2020/719, valja utvrditi da je Odlukom Vijeća (ZVSP) 2021/855 od 27. svibnja 2021. o izmjeni Odluke 2013/255 (SL 2021., L 188, str. 90.) zamijenjen popis iz Priloga I. Odluci 2013/255 počevši od 29. svibnja 2021. te je primjena mjera ograničavanja u pogledu tužitelja produljena do 1. lipnja 2022.

231 Stoga se na tužitelja sada primjenjuje nova mjera ograničavanja. Iz toga slijedi da poništenje Odluke 2020/719, u dijelu u kojem se odnosi na njega, ne dovodi do prestanka uvrštenja njegova imena na popis iz Priloga I. Odluci 2013/255.

232 Slijedom toga, nije potrebno održati na snazi učinke Odluke 2020/719.

Troškovi

- 233 U skladu s člankom 134. stavkom 1. Poslovnika, stranka koja ne uspije u postupku dužna je, na zahtjev protivne stranke, snositi troškove.
- 234 Budući da Vijeće nije uspjelo u ovom slučaju, treba mu naložiti snošenje troškova u skladu s tužiteljevim zahtjevom.

Slijedom navedenog,

OPĆI SUD (četvrto vijeće)

proglašava i presuđuje:

- 1. Provedbena odluka Vijeća (ZVSP) 2020/212 od 17. veljače 2020. o provedbi Odluke 2013/255/ZVSP o mjerama ograničavanja protiv Sirije, Provedbena uredba Vijeća (EU) 2020/211 od 17. veljače 2020. o provedbi Uredbe (EU) br. 36/2012 o mjerama ograničavanja s obzirom na stanje u Siriji, Odluka Vijeća (ZVSP) 2020/719 od 28. svibnja 2020. o izmjeni Odluke 2013/255/ZVSP o mjerama ograničavanja protiv Sirije i Provedbena uredba Vijeća (EU) 2020/716 od 28. svibnja 2020. o provedbi Uredbe (EU) br. 36/2012 o mjerama ograničavanja s obzirom na stanje u Siriji poništavaju se u dijelu u kojem se ti akti odnose na Abdelkadera Sabru.**
- 2. Vijeću Europske unije nalaže se snošenje troškova.**

Gervasoni

Frendo

Martín y Pérez de Nanclares

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourggu 16. ožujka 2022.

Potpisi

Sadržaj

I.	Okolnosti spora i činjenice nastale nakon podnošenja tužbe	2
II.	Postupak i zahtjevi stranaka	4
III.	Pravo	5
	A. Dopuštenost priloga zahtjevu za dodatno vrijeme izlaganja koji je podnio tužitelj	5
	B. Meritum	6
	1. Uvodna razmatranja	6
	2. Razlozi za uvrštenje i utvrđivanje kriterija za uvrštenje	7
	3. Dokazi	8
	4. Status vodeće poslovne osobe koja djeluje u Siriji	12
	a) Gospodarski interesi tužitelja u pomorskom sektoru	12
	b) Gospodarski interesi tužitelja u sektoru turizma	16
	c) Ostali tužiteljevi poslovni interesi	18
	d) Tužiteljevi položaji u više tijela i institucija	19
	e) Zaključak o tužiteljevom statusu vodeće poslovne osobe koja djeluje u Siriji	22
	f) Povezanost sa sirijskim režimom	22
	5. Povezanost sa sirijskim režimom	29
	a) Gospodarska i financijska potpora sirijskom režimu	30
	b) Korist ostvarena od sirijskog režima	32
	6. Zaključak	34
	C. Zaključak o tužbi i vremenskim učincima poništenja pobijanih akata	34
	Troškovi	35